

OPINTO-OPAS 2008 - 2009

Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveystieteiden laitos

Hoitotyön koulutusohjelma

Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto 210 op
Terveystieteiden suuntautumisvaihtoehto 240 op

Sinun maailmasi?

Lahden ammattikorkeakoulu

HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMA

Tutkinto

Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto

Tutkintonimike

Sairaanhoitaja (AMK)

Terveystieteidenhoitaja (AMK)

Suuntautumisvaihto

Hoitotyön suuntautumisvaihto

Terveystieteidenhoitotyön suuntautumisvaihto

Laajuus

Hoitotyön suuntautumisvaihto 210 op

Terveystieteidenhoitotyön suuntautumisvaihto 240 op

Koulutusohjelmassa koulutetaan sairaanhoitajia (AMK) ja terveystieteidenhoitajia (AMK), joilla on erilaisiin hoitotyön ja terveystieteidenhoitotyön tehtäviin soveltuva laaja-alainen ammattitaito. Sairaanhoitajan ja terveystieteidenhoitajan keskeisenä tehtävänä on tukea yksilöitä, perheitä ja yhteisöjä määrittämään, saavuttamaan, ylläpitämään ja edistämään terveyttään muuttuvissa elämäntilanteissa ja olosuhteissa. Hoitotyön ammattilaisina heillä on mahdollisuus toimia hoitotyön tehtävissä perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoitossa, sosiaalihuollossa sekä sosiaali- ja terveystieteidenhoitotyön yksityisen että vapaaehtoisjärjestöjen palvelutuotannon alueilla. Koulutusohjelmassa keskeisinä toimintaa ohjaavina periaatteina pidetään avoimuutta, yhteistoiminnallisuutta ja toisen kunnioittamista.

Opiskelijat valitaan suoraan sekä hoitotyön että terveystieteidenhoitotyön suuntautumisvaihtoehtoihin. Terveystieteidenhoitotyön suuntautumisvaihtoehdosta valmistuva opiskelija saa todistuksen sekä sairaanhoitajan että terveystieteidenhoitajan tutkinnosta ja hänet laillistetaan hakemuksesta terveystieteidenhoitotyön oikeusturvakeskuksen toimesta sekä terveystieteidenhoitajana että sairaanhoitajana.

Sairaanhoitajan ja terveystieteidenhoitajan ammatillinen osaaminen ja tarvittavat valmiudet

Hoitotyön ydinosaaminen

Sairaanhoitajan ydinosaamista on terveyttä edistävä ja ylläpitävä, sairauksia ehkäisevä, kärsimyksiä lievittävä ja kuntouttava hoitotyö. Sairaanhoitaja auttaa eri-ikäisiä potilaita ja heidän läheisiään kohtaamaan sairastumisen, kriisin, vammautumisen ja kuoleman, jolloin ammatillista tukea ja ohjausta tarvitaan niin psyykkisissä, fyysisissä kuin sosiaalisissakin ongelmissa. Sairaanhoitajan tulee osata auttaa asiakkaita ja potilaita hoitotyön keinoin yhteistyössä muiden sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisten kanssa. Hänen tulee tuntea sosiaali- ja terveystieteiden toimintajärjestelmä sekä osata kehittää terveystieteidenhoitotyön palveluja. Sairaanhoitajalla on valmiudet soveltaa työssään uusinta tutkittua tietoa ja yhdistää sitä jo käytännössä hyväksi koettuun hoitotyöhön. Ydinosaamiseen kuuluu tiedon hankinnan osaaminen sekä tiedon kriittinen arviointi, joita hän käyttää toimintansa perusteena sekä työyhteisönsä kehittämisessä ja arvioinnissa. Sairaanhoitajan toiminta edellyttää vahvaa eettistä osaamista sekä ammatillista ongelmanratkaisukykyä ja päätöksentekotaitoa.

Terveystieteidenhoitotyön ydinosaaminen

Terveystieteidenhoitajan koulutus sisältää sairaanhoitajakoulutuksen ydinosaamisen. Sen lisäksi terveystieteidenhoitajan ydinosaamista on terveyden edistäminen ja ylläpitäminen sekä sairauksia ehkäisevä hoitotyö, jossa vahvistetaan asiakkaiden voimavaroja ja itsehoitoa elämänsä eri vaiheissa. Terveystieteidenhoitotyön näkökulma on preventiivinen ja promotiivinen, jolla tarkoitetaan terveyttä rakentavaa ja terveyden edellytyksiä luovaa ja tukevaa toimintaa. Terveystieteidenhoitotyö on kokonaisvaltaista hoitoa, joka vaikuttaa yksilölliseen, yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen hyvinvointiin. Terveystieteidenhoitaja hallitsee asiakkaan terveyden, kasvun ja kehityksen seurannan, tunnistaa voimavaroja ja riskitekijöitä ja osaa toimia niiden mukaisesti. Terveystieteidenhoitaja hallitsee terveystieteidenhoitotyön näyttöön perustuvia työmenetelmiä yksilö-, perhe-, ryhmä- ja yhteisötasolla. Ympäristöterveyden edistämisen alueella terveystieteidenhoitaja osaa arvioida yhteisöjen ja ympäristöjen vaikutuksia terveyteen ja tehdä tarvittavia toimenpide-ehdotuksia terveyden edistämiseksi. Terveystieteidenhoitaja ottaa huomioon globaalit terveysriskit ja niiden ehkäisyn kansallisen terveyden edistämisen näkökulmasta.

Erityisosaaminen

Sairaanhoitajan ja terveystieteidenhoitajan erityisosaaminen tarkoittaa sitä osaamista, joka vaihtelee hoitotyön työtehtävän mukaisesti. Tarvittavaan erityisosaamiseen vaikuttavat esimerkiksi asiakkaan ja potilaan terveydentila ja sen mukanaan tuomat tarpeet, asiakkaan ja potilaan ikä, elämäntilanne sekä kulttuuritausta. Erityisosaamisen kehittymisen mahdollistavat koulutusohjelman sisältämät vapaasti valittavat opinnot, jotka mahdollistavat opiskelijalle hänen omien tavoitteidensa mukaista osaamista. Myös opiskelijan tavoitteiden mukaisen harjoittelupolun suunnittelu ja opinnäytetyön tekeminen antavat opiskelijalle mahdollisuuden kehittää itselleen yksilöllisiä erityisosaamisen taitoja.

Hoitotyön koulutusohjelmassa painottuvat perhehoitotyön osaaminen, joka kulkee keskeisenä juonteena koko koulutuksen läpi ja sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyteen suuntaavat opinnot. Opiskelija voi valita ns. sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyspolun, josta on erillinen kuvaus johdanto-osan lopussa. Opiskelijoilla on mahdollisuus perehtyä myös hyvinvointiteknologian alueeseen monissa yhteyksissä koulutuksensa aikana.

Tarvittavat taidot

Hoitotyön koulutusohjelmassa tavoiteltavat ydintaidot liittyvät hoitotyön ja terveydenhoitotyön käytännön asiakas- ja potilastyössä vaadittaviin taitoihin sekä yleisempiin ammatissa toimimiseen liittyviin taitoihin. Hoitotyön keskeiset taidot liittyvät asiakkaan ja potilaan hoitamiseen, hoitotoimenpiteisiin ja niissä tarvittavien hoitovälineiden ja –laitteiden turvalliseen käyttöön. Yleisemmät ammatissa toimimisen ydintaidot sopivat moneen muuhunkin ammattialaan. Kuitenkin niillä on hoitotyön tavoitteisiin, sisältöihin ja eettisiin lähtökohtiin liitettyinä erityinen merkityksensä. Hoitotyön koulutuksessa tavoitteena on kehittää valmiuksia seuraavilla taitoalueilla: vuorovaikutus ja viestintä (kohtaamisen taito, tilanneherkkyys, moni ammatillinen yhteistyö, monikulttuurisuus sekä kirjallinen ja suullinen viestintä), reflektointi (oman, organisaatioiden ja hoitotyön toiminnan ja niiden perusteiden tietoista jäsentämistä ja arviointia), työyhteisössä toimiminen, työn organisointi ja johtaminen (kyky organisoida työnsä siihen sitoutuen ja hyvinvoinnistaan huolehtien sekä johtamistehtävässä toimiminen) ja tutkiminen ja kehittäminen (hoitotyön käytäntöjen kehittäminen). Sairaanhoidajan ja terveydenhoitajan keskeisiin ammatillisen osaamisen vaatimuksiin voi perehtyä lisää sivustolla www.ncp.fi/ects

Koulutuksen rakenne

Sairaanhoidajakoulutuksen laajuus on 210 opintopistettä (ECTS), josta ohjatun harjoittelun osuus on 90 opintopistettä (75 op + 15 op opinnäytetyö). Terveydenhoitajakoulutuksen laajuus 240 opintopistettä, josta ohjatun harjoittelun osuus on 100 opintopistettä (80 + 15 op opinnäytetyö ja 5 op terveydenhoitotyön kehittämistyö). Yksi opintopiste tarkoittaa opiskelijalle noin 25-30 tunnin työmäärää. Ohjeellinen opiskelu-aika hoitotyön suuntautumisvaihtoehdossa on 3,5 vuotta, terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehdossa 4 vuotta. Opiskelija voi edetä myös henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) mukaan esimerkiksi muuttuneen elämäntilanteen johdosta. Opiskelijoita kannustetaan myös hakeutumaan opintojensa kuluessa kansainväliseen vaihtoon, jossa avautuu uudenlaisia näkemyksiä hoitotyöhön sekä monikulttuurisuuteen. Hoitotyön koulutusohjelman toteutusta ohjaavat mm. Lahden ammattikorkeakoulun tutkintösääntö, Sosiaali- ja terveysalan laitoksen ohjeet, laki ammattikorkeakouluopinnoista (351/2003), asetus ammattikorkeakouluista (352/2003) ja EU-direktiivit (2005/36/EY) sekä opetusministeriön ohjeet. Hoitotyön koulutusohjelman suorittanut henkilö voi toimia sairaanhoidajana ja terveydenhoitajana kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa.

Opinnot jakaantuvat perusopintoihin, ammattiopintoihin, vapaasti valittaviin opintoihin sekä opinnäytetyöhön. Terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehdossa terveydenhoitotyön ammattiopintoja on vähintään 60 opintopistettä, josta vähintään 30 opintopistettä toteutuu sairaanhoidajakoulutukseen sisältyvinä ammattiopintoina. Perusopinnot (14 op) valmentavat viestintään molemmilla kotimaisilla kielillä ja yhdellä vieraalla kielellä. Lisäksi perusopinnoissa hankitaan tietotekniikan käytön valmiuksia ja perehdytään sosiaali- ja terveysalan ammattien yhteiseen toiminta-alueeseen sekä näiden alueiden yrittäjyyteen.

Hoitotyön ja terveydenhoitotyön ammattiopinnot perustuvat sekä hoitotieteelliseen tietoon että sitä tukeviin tieteen aloihin (lääke- ja luonnontieteelliset opinnot 15 op, yhteiskunta- ja käyttäytymistieteelliset opinnot 6 op).

Ammattiopintojen sisällöissä otetaan huomioon hoitotyöltä ja terveydenhoitotyöltä edellytettävät nyky-yhteiskunnan ja tulevaisuuden osaamisvaatimukset. Ammattiopintojen yhteydessä opiskelija suorittaa myös vapaasti valittavia opintoja (10 op), joiden tarkoituksena on tarjota opiskelijalle omien tavoitteiden mukaista erityisosaamista. Opiskelija kehittyi opintojensa myötä myös ihmissuhdetaidoissa, eettisyydessä, kriittisyydessä ja kulttuurien tuntemuksessa. Opinnot mahdollistavat myös itsensä ja työryhmänsä johtamisen oppimisen sekä valmiudet vaikuttaa hoitotyön kehittämiseen. Laadukkaan ammattitaidon omaksuminen edellyttää opiskelijalta tutkimustiedon kriittistä käyttöä ja ajantasaisen tiedon jatkuvaa hankintaa. Näissä taidoissa opiskelija harjaantuu etenkin opinnäytetyöprosessin aikana (15 op). Opinnäytetyön lisäksi terveydenhoitajilta edellytetään terveydenhoitotyön kehittämistehtävän tekemistä. Opinnäytetyön ja kehittämistehtävien aiheet liittyvät kiinteästi työelämään ja sen tekeminen lasketaan kuuluvaksi osaksi harjoittelua. Opiskeluun sisältyy teoreettisen tietoperustan rakentamisen lisäksi ohjattua harjoittelua (75 op) sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä. Hoitotoimenpiteitä opetellaan myös luokkatilanteissa ns. taitopajoissa (11 op) ammattiopintojen yhteydessä. Hoitotyön ja terveydenhoitotyön opiskelijat voivat harjoitella perusterveydenhuollossa, erikoissairanhoidossa, Sosiaali- ja terveysalan laitoksen Oppimiskeskus Optiimissa, sosiaali- ja terveysalan vapaaehtoisjärjestöissä ja yksityisellä sektorilla. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa ammattitaidon, jossa yhdistyvät laadukas teoreettinen ja käytännöllinen osaaminen.

Koulutuksen pedagogiset lähtökohdat

Oppimiskäsitys

Oppimisen lähtökohdaksi on aktiivinen oppija, jolla on halu oppia ja kehittyä. Oppijan omakohtainen tiedon prosessointi on keskeistä, se edellyttää sisäistä motivaatiota ja kykyä ohjata omaa oppimistaan tavoitteellisesti, suunnitelmallisesti ja vastuullisesti. Opettaja toimii opiskelijan tukena ohjaten opiskelijaa tiedostamaan oppimistarpeita ja löytämään tarkoituksenmukaiset keinot oppimisen saavuttamiseksi. Tarvittaessa opettaja ohjaa opiskelijaa hyvinkin henkilökohtaisen opintosuunnitelman (hops) laadinnassa opintojen suorittamiseksi. Oppiminen on tiedon tulkitsemista, prosessointia ja kriittistä arviointia sekä uuden tiedon luomista ja rakentamista. Oppijan odotetaan olevan avoin oppimaan erilaisissa ympäristöissä ja eri tavoin. Oppiminen on sekä yksilöllistä että ryhmässä tapahtuvaa. Oppija nähdään sosiaalisena ja yhteisöllisenä toimijana, joten koulutuksessa korostetaan osallisuusnäkökulmaa, kontekstisidonnaisuutta ja näkemyksellisyyden kehittymistä sekä ryhmäprosessien merkitystä ja hyödyntämistä oppimisessa.

Ongelmaperustainen oppimismenetelmä (PBL)

Osa ammattiopinnoista (hoitotyön opinnot) toteutetaan soveltaen ongelmaperustaista oppimismenetelmää (Problem Based Learning, PBL). Ongelmaperustainen oppiminen on yksi vastaus koulutuksen ja työn lähentämisen haasteeseen. Koska työelämän ongelmat eivät noudata oppiaineiden jakoa, on myös koulutuksessa opittava ratkaisemaan ongelmia luonnollisella tavalla, sellaisessa muodossa kuin niitä kohdataan ammatillisissa käytännöissä. Näin oppimisesta ei tule pelkkää asioiden mieleen painamista ja harjoittelua vaan ammatillisten ongelmien tutkimista, ratkaisemista ja kehittämistä sekä haasteellisen työn tekemistä. Opiskelu toteutetaan pienryhmätyöskentelyssä, jossa opiskelijat opettajan ohjaamana määrittävät esimerkiksi tiettyyn käytännön hoitotoimintaan tai -tilanteeseen tarvittavat oppimistehtävät ja hankkivat näihin oppimistehtäviin liittyvää tietoa monipuolisia tietolähteitä käyttäen. Pienryhmässä käsitellään yhdessä hankittu tieto ja tilanteesta saatu ymmärrys. Pienryhmissä keskustellaan, kritisoidaan, saadaan toisilta uusia oivalluksia, opitaan ongelmanratkaisua ja yhdessä työskentelyä. Pienryhmätyöskentelyä täydennetään vaihtelevasti kirjallisilla tehtävillä, seminaarityöskentelyllä, asiantuntijaluennoilla sekä erilaisilla osaamisen ja tiedon näytöillä.

Oppimisympäristö

Hoitotyön koulutusohjelmassa pyritään edistämään oppimista tarjoamalla opiskelijoille mahdollisimman laaja-alaisia ja monipuolisia oppimisympäristöjä. Oppimisympäristöt voivat sijaita sekä oppilaitoksella että oppilaitoksen ulkopuolella. Tietoja ja taitoja opiskellaan mahdollisimman paljon niiden todellisissa ja luonnollisissa yhteyksissä. Oppimiskeskus Optiimi tarjoaa opiskelijoille esimerkiksi oppimisympäristön, jossa osaamistaan voi kehittää erilaisissa monialaisissa hankkeissa ja projekteissa. Opiskelijoita rohkaistaan myös kansainvälisessä ympäristössä opiskeluun. Osa opetuksesta toteutetaan verkko-opetuksena. Jokaiselle aloittavalle ryhmälle nimetyt opettajat (yleistuutorit) ohjaavat opiskelun yleistä etenemistä, auttavat opiskelijoiden harjoittelupolkujen laadinnassa sekä opintojen käytännön järjestelyissä.

Oppimismuodot

Hoitotyön koulutusohjelman opetus- ja oppimismuotoja ovat:

1. Aktivoivat luennot (vuorovaikutteinen luento, keskustelut ja pohdintatehtävät, pienryhmät, opintokäynnit)
2. Pbl-työskentely
3. Seminaarit (esitelmä, oppimistilanne, jossa tarkastellaan jotakin ilmiötä niin, että opiskelija/t esittelevät aiheen ja tuovat sen valmisteltuna yhteiseen käsittelyyn)
4. Harjoitukset (taitopajat, draama, paneeli, videotyöskentely, väittelyt)
5. Kirjallinen tuotos (essee, oppimistehtävä, opiskelupaketti, portfolio, referaatti, artikkeli, raportti, seminaarityö, päiväkirja)
6. Toiminnallinen projektityöskentely (työelämälähtöiset hankkeet, palvelutoiminta, pienimuotoiset projektit)
7. Kirjallisuuteen ja muuhun materiaaliin perehtyminen
8. Verkko-opetus
9. Tentti
10. Harjoittelu

Opettaja voi muuttaa opintojaksojen kuvaustekstissä mainittuja opetusmuotoja sisällön niin vaatiessa.

Yhteistyö sidosryhmien kanssa

Hoitotyön koulutusohjelmassa tehdään yhteistyötä Lahden ammattikorkeakoulun sisällä eri laitosten kanssa sekä ulkoisten sidosryhmien kesken. Ulkoisista sidosryhmistä keskeisiä ovat opiskelijoiden harjoittelupaikat, joiden kanssa tehdään myös erilaisia kehittämishankkeita ja pyritään alueellisen vaikuttavuuden lisäämiseen. Yhteistyökumppaneina toimivat myös yliopistojen hoitotieteen laitokset sekä muut hoitotyön koulutusta tarjoavat ammattikorkeakoulut. Koulutusohjelmassa on myös hyvät kansainväliset suhteet ja toiminta esimerkiksi muissa Pohjoismaissa ja eurooppalaisessa Florencenet – verkostossa on aktiivista.

Yrittäjyyspolku

Yrittäjyyspolun tarkoituksena on mahdollistaa opiskelijan yrittäjyyden taitojen kehittyminen sosiaali- ja terveystalouden koulutusohjelmissa. Yrittäjyyspolulla oleva opiskelija voi perehtyä hyvinvointialan yrittäjyyteen, tutkia omia mahdollisuuksiaan ja halujaan toimia yrittäjänä sekä kehittää yrittäjyysosaamistaan.

Yrittäjyys voidaan karkeasti määritellä ulkoiseksi ja sisäiseksi yrittäjyydeksi. Ulkoinen yrittäjyys on oikean yrityksen johtamista ja kehittämistä. Sisäinen yrittäjyys on yrittäjämäisen toiminnan tapa, työskentelee henkilö toisen palveluksessa tai omassa yrityksessä. Yrittäjyyspolulla oleva opiskelija arvioi ja kehittää tietoisesti omia sisäisen yrittäjyyden ominaisuuksiaan.

Yrittäjyyspolun osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa hyvinvointiyrittäjyyden mahdollisuudet ja ominaispiirteet verrattuna muuhun yrittäjyyteen
- tunnistaa liiketoiminnan eri osatekijät ja harjaantuu niissä
- osaa kehittää hyvinvointipalveluita tutkivan otteen ja liiketoiminnan periaatteella
- on luova, aktiivinen, oma-aloitteinen ja vastuullinen rakentaessaan omaa yrittäjämäistä toimintaansa ja oppimisen polkuaan oppimistavoitteiden saavuttamiseksi.

Yrittäjyys edellyttää hyvää ammattitaidon ydinosaamista, siksi laajasti ajatellen kaikki oppiminen on yrittäjyyteen oppimista. Yrittäjämäisen toiminnan taitoja tukevat koulutusohjelmien opetussuunnitelmiin kirjatut oppimismenetelmät, joita luonnehtivat toiminnallisuus, tutkimuksellisuus, sosiaalisuus ja opiskelijan aktiivisuus. Sosiaali- ja terveystalouden koulutusohjelmissa yrittäjyyspolku on integroitu opintoihin, ja se toteutuu kaikille yhteisinä yrittäjyysopintoina ja eriytyvinä yrittäjyysopintoina (ks. kuvio 1).

Kaikille yhteiset yrittäjyysopinnot sisältävät Lahden ammattikorkeakoulun perusopintoihin kuuluvat Yrittäjyysopinnot (4 op) ja Sosiaali- ja terveystalouden laitoksen järjestämät Hyvinvointialan yhteiset perusopinnot (5 op). Yrittäjyysopinnot mahdollistavat opiskelijoille liiketoiminnan osa-alueiden oppimisen. Niistä vastaa Liiketalouden laitos. Hyvinvointialan yhteisissä perusopinnoissa opiskelija muodostaa käsityksen alan yrityksen merkityksestä, tehtävistä ja toimintaedellytyksistä nyt ja tulevaisuudessa.

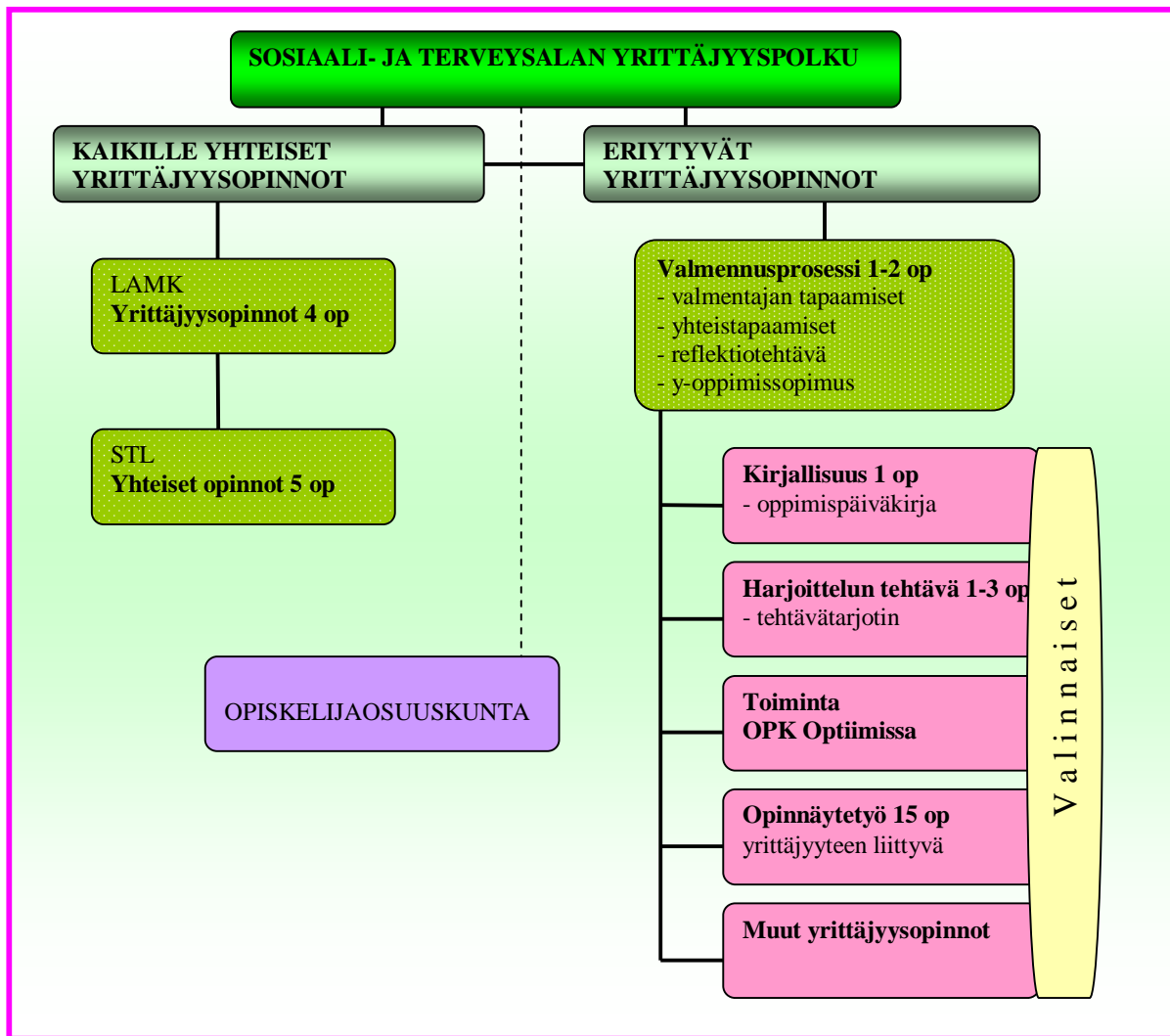
Eriytyvät yrittäjyysopinnot on tarkoitettu niille opiskelijoille, jotka haluavat opintojensa aikana syventää yrittäjyysosaamistaan. Eriytyvien yrittäjyysopintojen laajuus muodostuu opiskelijan tarpeiden ja tavoitteiden pohjalta. Näiden opintojen ytimen muodostaa Valmennusprosessi, jossa opiskelija yhdessä hänelle nimetyn valmentajan kanssa tekee yrittäjyyden oppimissopimuksen (y-oppimissopimus). Valmentajan kanssa kädyt keskustelut sekä valmennettavien ja valmentajien yhteistapaamiset tukevat opiskelijaa tämän yrittäjyyteen oppimisessa. Valmennusprosessiin kuuluu myös reflektointitehtävä, jossa opiskelija pohtii omia yrittäjyyden ominaisuuksiaan.

Opiskelijalla on mahdollisuus valita erilaisia tapoja opiskella yrittäjyyttä eriytyvissä yrittäjyysopinnoissa. Opiskelija voi perehtyä yrittäjyyteen, johtajuuteen, markkinointiin ja innovointiin valitsemansa kirjallisuuden avulla. Hän voi integroida ohjattuun harjoitteluun yrittäjyyteen liittyvän oppimistehtävän erillisestä tehtävätarjottimesta. Opiskelija voi myös valita oppinnäytetyön aiheen yrittäjyyden eri tema-alueilta. Eriytyvissä yrittäjyysopinnoissa on suositeltavaa, että opiskelija toimii jossakin vaiheessa Oppimiskeskus Optiimissa, jossa hän voi perehtyä palvelutuotteiden kehittämiseen aidoissa asiakastilanteissa. Niin sanotut muut yrittäjyysopinnot voivat sisältää esimerkiksi yrittäjyyteen liittyviä luentoja sekä vaihtoehtoisia tapoja suorittaa opintojakso tai opintojaksoja muiden laitosten tarjonnasta. Vaihtoehtoiset tavat oppia yrittäjyyttä opiskelija sopii valmentajansa kanssa ja kirjaa ne y-oppimissopimukseensa.

Yrittäjyyspolusta muodostuvat opintopisteet voivat vaihdella määrältään eri opiskelijoilla. Opintopisteiden kertyminen perustuu erityyppisissä yrittäjyysopinnoissa niiden suunnitelmaan ja toteutukseen. Opintopisteiden määrä on opiskelijan ja valmentajan yhteissopimus.

Yrittäjyyspolulle opiskelija voi hakeutua missä tahansa opintojen vaiheessa ilmoittautumalla valmentajalle. Ensimmäisen lukukauden aikana valmentajat vierailevat jokaisessa opiskelijaryhmässä kertomassa yrittäjyyspolusta. Tässä yhteydessä opiskelijoille tehdään itsearviointiin perustuva yrittäjyystesti, jonka tarkoitus on herättää opiskelijan kiinnostusta yrittäjyyttä kohtaan sekä auttaa opiskelijaa omien yrittäjyyden oppimistavoitteidensa laadinnassa.

Sosiaali- ja terveystalouden opiskelijoilla on mahdollisuus perustaa Opiskelijaosuuskunta, jossa he voivat oppia yrittäjyyttä omassa yrityksessä. Tavoitteena on, että osuuskunnassa opiskelija voi myös suorittaa opintopisteitä.

Kuvio 1: Yrittäjyyspolku sosiaali- ja terveysalan koulutusohjelmissa

KOULUTUKSEN RAKENNE, SAIRAANHOITAJAN (AMK) TUTKINTO

Opinnot yhteensä 210 op

Opintojaksoiden ja opintojakson osien koodit	Opintojaksot ja jaksoiden osat Suuntautumisvaihtoehto: • Hoitotyö	Laaajuus OP	Osaamisalueet									
			Asiakkuus osaaminen	Terveyden edistämisen os.	Kliininen os.	Päätöksentekosaaminen	Ohjaus- ja opetusos.	Eettinen os.	Kehittämistoim. osaaminen	Organisaatio- ja yhteisk. os.	Kansainväl. os.	Viestintä- ja vuva os.
1. Opintovuosi, vuositeema: Sairaanhoitaja hoitotyön ammattilaisena												
01PSUO	Suomen kieli ja viestintä	4	X							X		X
01VIEKIEV	Vieras kieli ja viestintä (englanti)	3								X	X	X
08TIETOT05	Tietotekniikka	3							X			X
08CON	Constructors of well-being	5	X					X		X	X	X
	Sairaanhoitajan ammattiin oppiminen:	2,5	X	X		X	X	X	X	X	X	X
08LAITYHT05	Laitoksen yhteinen osio 0,5									X		X
08OSIO1	Osio 1. 1		X	X				X				X
08KASVA06	Kasvatustiede ja oppimisen psykologia 1					X	X					X
08HOITER	Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana	6	X					X	X		X	X
08HOITPER	Hoitotyön perustaidot	11	X	X	X	X	X	X				X
	Lääketieteen perusteet I	7			X							
08ANFY05	Anatomia ja fysiologia 3				X							
08KLIIFAR	Kliininen farmakologia 2				X							
08SISTAU	Sisätaudit ja tautiopin perusteet 2				X							
	Työkäisen ja ikääntyneen hoitotyö eri toimintaympäristöissä (11)	9	X	X	X	X	X	X				X
08SISÄ	Sisätauteja sairastavan työikäisen hoitotyö 6		X	X	X	X	X	X				X
08IKÄÄ	Ikääntyneen hoitotyö 2		X	X	X	X	X	X				X
08INTEG-B05	Vanhenemisen psykologia 1		X	X	X	X	X	X				X
	Harjoittelu	10	X	X	X	X	X	X				X

08HAR106	Harjoittelu 1 10		X	X	X	X	X	X				X		
	Yhteensä	60,5												
2. Opintovuosi, vuositeema: Sairaanhoidaja hoitotyön osaajana moni ammatillisessa työssä														
01PRUO	Ruotsin kieli	3								X	X	X		
01PJYT	Yrittäjyyssopinnot	4	X			X			X	X		X		
	Sairaanhoidajan ammattiin oppiminen:	2	X	X		X	X	X	X	X	X	X		
08OSIO2	Osio 2. 1		X	X		X	X	X	X	X	X	X		
08OSIO3	Osio 3. 1		X	X		X	X	X	X	X	X	X		
	Sisätauteja sairastavan työikäisen ja ikääntyneen hoitotyö eri toimintaympäristöissä (11)	2	X	X	X	X	X	X	X			X		
08HOITO	Hoitotyö kotona ja avoterveydenhuollossa 2		X	X	X	X	X	X	X			X		
	Hoitaminen mielen-terveys- ja riippuvuus-kysymyksissä sekä kriisissä (6)	6	X	X	X	X	X	X	X			X		
08HMRK	Hoitotyö mielen-terveys- ja riippuvuus-kysymyksissä sekä kriisissä 5		X	X	X	X	X	X	X		X	X		
08KLIINPS06	Kliininen psykologia ja sosiaalityö 1		X	X	X	X	X	X	X		X	X		
	Lapsen ja nuoren hoitotyö ja perheen hyvinvoinnin edistäminen (6)	6	X	X	X	X	X	X	X			X		
08LANUH	Lapsen ja nuoren hoitotyö ja perheen hyvinvoinnin edistäminen 5		X	X	X	X	X	X	X			X		
08KEPS	Kehityspsykologia 1		X	X	X	X	X	X	X			X		
	Kriittisesti sairaan tai perioperatiivisen potilaan hoitotyö (8)	3	X	X	X	X	X	X	X			X		
08ÄKIL	Kriittisesti tai äkillisesti sairastuneen potilaan hoitotyö 2		X	X	X	X	X	X	X			X		
08INTEG-E05	Katastrofi- ja kriisi-psykologia 1		X	X	X	X	X	X	X			X		
	Tutkimus- ja kehittämisosaaminen (10)	6	X	X	X	X	X	X	X			X		
	Kehittämismenetelmät (4)		X	X	X	X	X	X	X			X		
08KEH1	Asiantuntija-osaaminen työelämän tutkimus- ja kehittämis-toiminnassa 3		X	X	X	X	X	X	X			X		

	Vapaasti valittavat opinnot	5												
	Harjoittelu	29	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
08HAR406	Harjoittelu 4. 11		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
08HAR506	Harjoittelu 5. 6		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
08HAR606	Harjoittelu 6. 12		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
	Yhteensä	58,5												
4. Opintovuosi, vuositeema: Sairaanhoidaja hoitotyön kehittäjänä														
	Sairaanhoidajan ammattiin oppiminen:	1	X			X		X	X	X		X		
08OSIO4	Osio 4. 1		X			X		X	X	X		X		
	Johtajuus ja laatuosaaminen sosiaali- ja terveysalalla	4	X			X		X	X	X		X		
08JOLA	Johtajuus ja laatuosaaminen sairaanhoidajan työssä 3		X			X		X	X	X		X		
08SOSPOL06	Sosiaalipolitiikka 1		X			X		X	X	X	X	X		
	Opinnäytetyö	5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
08ARV	Arviointi- ja julkaisu- vaihe/julkaisuseminaari 5		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
	Vapaasti valittavat opinnot	5												
	Harjoittelu	15	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
08HAR706	Harjoittelu 7. 15		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
	Yhteensä	30												
	KOKO TUTKINTO YHTEENSÄ	210												

PERUSOPINNOT 22 OP

KAIKILLE PAKOLLISET YHTEISET PERUSOPINNOT 14 OP

Toteutetaan Lahden ammattikorkeakoulun yleisen suunnitelman mukaisesti.

SUOMEN KIELI JA VIESTINTÄ 4 OP

01PSUOA SUOMEN KIELI JA VIESTINTÄ 3 OP

01PINFO INFORMAATIOLUKUTAITO 1 OP

RUOTSIN KIELI 3 OP

01RUOK RUOTSIN KIELEN KIRJALLINEN OSUUS

01RUOS RUOTSIN KIELEN SUULLINEN OSUUS

01VIEKIEV VIERAS KIELI JA VIESTINTÄ 3 OP

01PJYT YRITTÄJYYSOPINNOT 4 OP

MUUT PERUSOPINNOT 8 OP

08TIETOT05 TIETOTEKNIikka 3 OP (80 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- pystyy käyttämään tietokonetta ja tietopalveluja apuna opiskelussa.

Sisältö

Tietokoneiden, oheislaitteiden ja verkkoympäristön käyttö

Tekstinkäsittely: opinnäytetyö (Word)

Esitysgrafiikka (PowerPoint),

Taulukkolaskenta (Excel)

Suoritustapa ja arviointi

Aktiivoiva lähiopetus, verkko-opetus; itsenäiset pakolliset harjoitukset ja tentti

Näyttökoe on mahdollinen.

Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Verkkokurssi-ympäristö, opetusmonisteet

08CON CONSTRUCTORS OF WELLBEING 5 ECTS (135 t)

Objectives

The student

- understands the structure of the social and health care system in national and European context e.g. providers of the services
- understand the ethics basis of social and health care professions
- recognizes client and client services
- becomes aware of the role and competences of different professions in social and health care field.
- understands the sense of multi-professional co-operation in social and health care environment for the benefit of the client
- recognizes entrepreneurial way of working in multi-professional working environment
- learns to reflect the future challenges in the social and health care field nationally and Europe wide.

Content

Structure of social and health care system in the Netherlands, Hungary, Germany and Finland; social and health care policy in the European Union; social and health care professions and their competences in the Netherlands, Hungary, Germany and Finland; multi-professional co-operation; Inter-cultural skills; entrepreneurial way of working in social and health care field; changes in a society; future challenges in the social and health care field in Europe wide.

Mode of completion and evaluation

Lectures

Seminars

E-learning

Evaluation passed/failed

AMMATTIOPINNOT 188 OP

Sairaanhoitajan ammattiin oppiminen 7 op (189 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tuntee opiskeluaan tukevat järjestelmät ja hankkii opiskeluun tarvittavat taidot
- tunnistaa ammatillisen kasvun vaiheet ja osaa laatia realistiset kehittymistavoitteet
- sisäistää koulutuksen aikana sairaanhoitajan ammatin vaatimukset ja osaa tarkastella omaa toimintaansa kriittisesti ammatillisen kehittymisen näkökulmasta.

Suoritustapa ja arviointi

Aktiivoiva opetus

Kirjallinen tuotos

Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Janhonen, S & Vanhanen-Nuutinen, L. 2005. Kohti asiantuntijuutta, Oppiminen ja ammatillinen kasvu sosiaali- ja terveysalalla. WSOY.

Lauri, S 2007. Hoitotyön ydinosaaminen ja oppiminen. WSOY

Niikko, A. 2000. Portfolio oppimisen avartajana. Tammi.

Åsted-Kurki, P., Jussila, L., Koponen, L., Lehto, P., Maijala, H., Paavilainen, R., Potinkara, H. 2008. Kohti perheen hyvää hoitamista. WSOY.

08LAITYHT05 LAITOKSEN YHTEINEN OSIO 0,5 OP (13 t)

Sisältö

Koulutuslajajärjestö, opintososiaaliset palvelut

KOULUTUSOHJELMAN ERIYTYVÄ OSIO 5,5 OP (149 t)

08OSIO105 OSIO 1. 1 OP

08OSIO205 OSIO 2. 2 OP

08OSIO305 OSIO 3. 1,5 OP

08OSIO405 OSIO 4. 1 OP

Sisältö

Ammatillisen osaamisen kehittyminen, hoitotyö ammattina, ammattietiikka, ammatin harjoittamisen lainsäädäntö, hoitosuhde ja päätöksenteko, luovuus hoitotyössä, portfolio.

08KASVA06 KASVATUSTIEDE JA OPPIMISEN PSYKOLOGIA 1 OP (27 t)

Sisältö

Opiskelutaidot, problem based learning, oppimisen psykologiaa, elinikäinen oppiminen.

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op (162 t)

08HOTYPRO06 HOITOTIEDE HOITOTYÖN JA TERVEYDENHOITOTYÖN PERUSTANA

Osaamistavoitteet

Opiskelija

-ymmärtää mihin hoitotyö perustuu ja millaisia arvoja, normeja ja ohjeita on hoitotyön perustana

-ymmärtää, että hoitotyötä ohjaa hoitotieteellinen tietoperusta

-tuntee hoitotieteen peruskäsitteet, hoitotieteellisen tiedon lajit ja tieteenalan kehittymistä

-ymmärtää, mitä on hoitotyön etiikka ja miten hänen oma eettinen ajattelunsa ilmenee työskentelyssä potilaiden, hänen läheistensä ja työyhteisön jäsenten kanssa

-ymmärtää ammatilliseen vuorovaikutukseen ja hoitosuhteeseen vaikuttavia tekijöitä

-ymmärtää kulttuurin ja perheen merkityksen ihmisen elämässä ja osaa ottaa ne huomioon potilaan hoidossa

-tutustuu hoitotyötä ohjaaviin keskeisimpiin lakeihin ja asetuksiin

Sisältö

Hoitotyön filosofiset lähtökohdat, hoitotyön historia, hoitotieteen peruskäsitteet, tieteenalan kehittyminen, hoitotyöetiikka, hoitosuhde, perhehoitotyö, preventiivinen hoitotiede, terveydenedistäminen, kulttuuri ja hoitotyö, hoitotyötä ohjaavat keskeisimmät lait ja asetukset

Suoritustapa ja arviointi

Aktiivoiva opetus

PBL- työskentely

Kirjallinen tuotos

Seminaari

Tentti

Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali

Eriksson et al. 2007. Hoitotiede. WSOY.

Leino-Kilpi H & Välimäki M. 2003. Etiikka hoitotyössä. WS Bookwell Oy. WSOY. Juva.

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 1994/559

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 1992/785

Vertio, H. 2003. Terveyden edistäminen. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.

Kliininen osaaminen 42 op

08HOITPER HOITAMISEN PERUSTAITOT 11 OP (297 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää aseptiikan merkityksen potilaan hoitamisen ja oman turvallisuuden kannalta sekä osaa toimia aseptiikan periaatteita noudattaen hoitotyössä

- ymmärtää ihmisen perustarpeet ja osaa sekä tiedollisesti että taidollisesti toteuttaa hoitotyötä turvallisesti myös hyvinvointiteknologiaa hyödyntäen

- ymmärtää millaisia keinoja sairaanhoitajalla on tarkkailla potilaan peruselintoimintoja ja osaa taidollisesti toteuttaa niitä

- osaa ensiavun tiedolliset ja taidolliset perusteet erilaisissa hätä-, sairaus- ja onnettomuustilanteissa

- osaa suunnitella potilaan hoitamista perhelähtöisesti sekä ymmärtää mitä ja kuinka potilaasta tulee dokumentoida ja viestiä/raportoida hoitoyhteisössä
- tiedostaa, että potilaan hoitamiseen liittyy lakeja ja säädöksiä, jotka sairaanhoitajan tulee osata ottaa huomioon
- ymmärtää lääkehoidon osana potilaan kokonaisvaltaista hoitotyötä ja osaa toteuttaa laaja-alaista lääkehoitoa turvallisesti
- ymmärtää mitä on hyvä saattohoito ja tietää miten potilasta ja hänen perhettään tuetaan saattohoidon aikana ja sen jälkeen.
- osaa avustaa ja aktivoita potilasta siirtymisessä ja tuntee siirtymisen apuvälineitä
- ymmärtää ergonomisen työskentelyn merkityksen oman hyvinvointinsa kannalta

Sisältö

Hoitamisen perustaidot, aseptinen toiminta, hoitoprosessi ja hoitosuunnitelma, dokumentointi ja raportointi, lääkehoito ja lääkelaskut, ensiapu, saattohoito, potilassiirrot ja työskentelyn ergonomia, hyvinvointiteknologia potilaan toimintakyvyn tukemisessa

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl - työskentely

Harjoitukset (4 op)

Tentti

Kirjallinen tuotos

Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali

Ernvall, S., Pulli, A., Salonen, A-M., Nurminen, M-L. & Kaukila, H-S. 2005 Lääkelaskenta. WSOY, Helsinki

Hellsten, S. (toim.) 2005. Infektioiden torjunta sairaalassa. Suomen Kuntaliitto.

Iivanainen, A., Jauhiainen, M. & Pikkarainen, P. 2004. Hoitamisen taito. Tammi, Helsinki.

Lääkelaki 395/1987

-1708/1993; Huumausainelakiin perustuva STM:n päätös huumausaineita koskevasta kirjanpitovelvollisuudesta

Lääkelaitoksen määräykset (www.nam.fi):

-5/2002: Sairaala-apteenin ja lääkekeskuksen toiminta

-10/2002; Lääkkeiden toimittaminen

-1/2003; Määräyksen 10/2002 muuttaminen

Nurminen, M-L. 2004. Lääkehoito WSOY. Porvoo.

Sahi, T., Castren, M., Helistö, N. & Kämäräinen, L. 2006. Ensiapuopas. Duodecim ja SPR, Helsinki.

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2006. Turvallinen lääkehoito. Valtakunnallinen opas lääkehoidon toteuttamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Yliopistopaino, Helsinki.

Terveysportti: Sairaanhoitajan tietokannat, Käypähoito-suositukset

www.stakes.fi/apuvälineet

Ajankohtaiset artikkelit

TYÖIKÄISEN JA IKÄÄNTYNEEN HOITOTYÖ ERI TOIMINTAYMPÄRISTÖISSÄ 11 OP (297t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää sisätauteja sairastavan potilaan hoitotyön erityispiirteet erilaisissa hoitoympäristöissä ja osaa suunnitella, toteuttaa sekä arvioida potilaan hoitoa ja hoitotyötä
- harjaantuu yksilövastuiseen ja kuntouttavaan hoitotyöhön
- harjaantuu palliatiivisessa hoitotyössä potilaan ja hänen läheistensä tukemiseen
- ymmärtää potilaan ja läheisten osallistumisen merkityksen hoitoa koskevaan päätöksentekoon
- oppii tunnistamaan potilaan itsehoidon kannalta tärkeitä ohjaustarpeita sekä harjaantuu ohjaamaan sekä neuvomaan potilaita ja heidän läheisiään omaehtoisen hoidon turvaamiseksi
- perehtyy hoitotyön luonteeseen avoterveydenhuollossa ja oppii ohjaamaan asiakkaita ja heidän läheisiään erilaisten terveydenhuollon, sosiaalihuollon ja niitä tukevien vapaaehtoisjärjestöjen tuottamien palvelujen käytössä
- perehtyy hoitotyöhön kotiympäristössä
- harjaantuu tukemaan työikäisen asiakkaan ja hänen perheensä terveyttä ja toimintakykyä sekä itsehoitoa ja ymmärtää työterveyshuollon toiminnan merkityksen terveyden edistämisessä
- tiedostaa ikääntymisen merkityksen yksilölle, perheelle sekä yhteiskunnalle sekä tiedostaa ikääntymisen tuomat muutokset ihmisen toimintakyvylle
- harjaantuu arvioimaan, tukemaan ja edistämään ikääntyneen ja hänen perheensä toimintakykyä ja hyvää oloa erilaisissa ympäristöissä sekä osaa hyödyntää geronteknologiaa ikääntyneen selviytymisen tukemisessa
- tiedostaa ikääntyneen ihmisen lääkehoidon erityispiirteet
- ymmärtää sekä hoitotieteellisen että monitieteellisen tutkimustiedon merkityksen työikäisen ja ikääntyneen hoitotyössä

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl- perusryhmäistunnot

Harjoitukset (3 op)

Seminaari

Yksilö-/ryhmätentti

Arviointi asteikolla 1-5

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Opiskelumateriaali

Diabetes. 2006. Diabetesliitto. Duodecim, Helsinki.

Elomaa & Mikkola. 2004. Näytön jäljillä - Tiedonhaku näyttöön perustuvassa hoitotyössä. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 12.

Ernvall, S., Pulli, A., Salonen, M-L., Nurminen, M-L. & Kaukkila, S. 2002.

Lääkelaskenta. WSOY, Helsinki.

Heikkinen, E. & Rantanen, T. (toim.) 2003. Gerontologia. Duodecim.

Holmia, I., Murtonen, I., Myllymäki, H & Valtonen, K. 2004. Sisätautien, kirurgisten sairauksien ja syöpätautien hoitotyö. WSOY, Porvoo.

Hägg, T; Rantio, M.; Suikki, P.; Vuori, A. & Ivanoff-Lahtela, P. 2007. Hoitotyö kotona. WSOY.

Iivanainen, A., Jauhiainen, M. & Pikkarainen, P. 2002. Hoitamisen taito. Otava, Helsinki.

Kautto M. (toim.) 2004. Ikääntyminen voimavarana. Tulevaisuusselonteon liiteraportti 5. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 33/2004.

Kivelä, S-L. Vanhusten lääkehoito. 2004. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Kivelä, S-L. Me, ikääntyminen ja lääkkeet. 2005. WSOY

Koivisto (toim.) 2002. Hoitotyön vuosikirja 2003. Tammi, Helsinki.

Mustajoki (toim.) 2005, Sairaanhoidajan käsikirja, Duodecim, Helsinki.

Nohynek, Hulkko, Rapola, Strömberg & Kilpi (toim.) 2005. Rokottajan käsikirja 2005. Duodecim.Kansanterveyslaitos. (Löytyy myös: www.ktl.fi)

Salmenperä, R., Tuli, S. & Virta, M. (toim.) 2002. Neurologisen ja neurokirurgisen potilaan hoitotyö. Tammi, Helsinki. Terveysportti: Sairaanhoidajan tietokannat, Vastaanottohoitajan ohjeet, Käypähoito-suositukset.

Vallejo Medina, A., Vehviläinen, S., Haukka, U-M., Pyykkö, V. & Kivelä, S-L. 2005. Vanhustenhoito. WSOY.

Ajankohtaiset artikkelit, tutkimukset ja suositukset.

08SISÄ SISÄTAUTEJA SAIRASTAVAN TYÖIKÄISEN HOITOTYÖ 6 OP (162 t)

Sisältö

Sisätautien hoitotyön erityispiirteet eri toimintaympäristöissä. Yksilövastuinen, kuntouttava ja palliatiivinen hoitotyö. Hoitotyön suunnittelu, toteutus ja arviointi. Hoitopolku, potilaan ja perheen opettaminen ja ohjaus.

08HOITO HOITOTYÖ KOTONA JA AVOTERVEYDENHUOLLOSSA 2 OP (54 t)

Sisältö

Avoterveydenhuollon yleisimpien asiakasryhmien hoitaminen ja ohjaaminen. Tartuntatautien ehkäisy ja rokotustoiminta. Hoitotyö kotona. Elintapaohjaus.

08IKÄÄ IKÄÄNTYNEEN HOITOTYÖ 2 OP (54 t)

Sisältö

Vanhuskäsitys, vanhenemisen monimuotoisuus ja gerontologinen hoitotyö. Iäkkäiden toimintakyvyn arviointi. Ikääntyneen ihmisen ja hänen perheensä selviytyminen ja sen tukeminen eri hoitoympäristöissä. Geronteknologia. Omaishoitajuus ja sen tukeminen. Ikääntyneen lääkehoito.

08INTEG-B05 VANHENEMISEN PSYKOLOGIA 1 OP (27 t)

Sisältö

Ihmisen elämänkulku ja vanhuus elämänvaiheena. Vanhenemiseen liittyvät psykologiset muutokset. Ikääntyvien mielenterveys.

HOITOTYÖ MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSKYSYMYKSISSÄ SEKÄ KRIISISSÄ 6 OP (162 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tuntee suomalaisen mielenterveys- ja päihdehoitotyön hoitojärjestelmän ja lainsäädännön sekä ymmärtää mielenterveys- ja päihdetyön kulttuurisidonnaisuuden.
- ymmärtää oman persoonansa tiedollisen ja taidollisen kehittämisen ja käytön hoitotyössä ja osaa hyödyntää ohjausta.
- osaa kohdata potilaan, jonka mielenterveys on epävakaa, elämä on kriisissä tai jolle erilaiset riippuvuudet aiheuttavat ongelmia.
- osaa ottaa puheeksi potilaan ja hänen läheisensä vaikeudet ja ymmärtää luottamuksellisuuden merkityksen hoito- ja yhteistyösuhteissa.

- ymmärtää perheen ja lähiverkoston merkityksen potilaan elämässä ja osaa toimia potilaan ja hänen perheensä ja verkostonsa kanssa.

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl-työskentely

Harjoitukset (1 op)

Kirjallinen tuotos

Verkkotyöskentely

Arviointi asteikolla 1-5 (Hoitaminen mielenterveys- ja riippuvuuskysymyksissä sekä kriisissä)

Arviointi asteikolla hyväksyty/hylätty (Kliininen psykologia ja sosiaalityö)

Opiskelumateriaali

Friis, L., Eirola, R. & Mannonen, M. 2004. Lasten ja nuorten mielenterveystyö. WSOY, Helsinki.

Hoitotyön vuosikirja 1998. Mielenterveystyö. Kirjayhtymä, Helsinki.

Hyvönen, S. 2004. Moniulotteista ja moni ammatillista yhteistyötä muutosten keskellä – tutkimus perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä. Väitöskirja. Tampereen yliopisto, Hoitotieteen laitos. Acta Electronica Universitatis Tampereensis 373.

Inkinen, M. 2000. Päihdehoitotyö. Tammi, Helsinki.

Saarelainen, R., Stengård, E & Vuori-Kemilä, A. 2000. Mielenterveys- ja päihdetyötä ja kumppanuutta. WSOY, Porvoo.

Välimäki, M., Holopainen, A. & Jokinen, M. 2000. Psykiatrinen hoitotyö muutoksessa. WSOY.

www.finlex.fi. (Mielenterveyslaki ja -asetus, Päihdehuoltolaki)

www.mielenterveysseura.fi

www.paihdelinkki.fi

www.stakes.fi

08HMRK HOITOTYÖ MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSKYSYMYKSISSÄ SEKÄ KRIISISSÄ 5 OP (135 t)

Sisältö

Mielenterveys- ja päihdetyön kehittämishaasteet. Mielenterveys- ja päihdetyötä ohjaava lainsäädäntö. Yhteistyösuhde asiakkaan ja hänen perheensä kanssa sekä verkostotyö. Ryhmät ja yhteisöllisyys hoitokeinoina. Oma persoona hoitovälineenä, sen kehittymisestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen.

08KLIINPS06 KLIININEN PSYKOLOGIA JA SOSIAALITYÖ 1 OP (27 t)

Sisältö

Kliinisen psykologian näkökulma mielenterveyteen ja sairastumiseen, psyykkiset kriisit ja niistä selviytyminen, kliinisen psykologian sovellusmahdollisuudet ja hoitosuhteen psykologia, sosiaalityö mielenterveystyön kentässä.

LAPSEN JA NUOREN HOITOTYÖ JA PERHEEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN 6 OP (162 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää lasta odottavan ja vastasyntyneen perheen hyvinvoinnista huolehtimisen ja tukemisen muuttuvassa, monikulttuurisessa yhteiskunnassa ja osaa tunnistaa raskauteen ja synnytykseen liittyviä terveyden edistämistarpeita ja terveysongelmia sekä osaa ohjata ja opettaa erilaisia perheitä

- osaa tukea lasta odottavan perheen vanhemmuutta raskauden ja lapsivuodeajan aikana

- tuntee lapsen iänmukaiset kehitysvaiheet ja osaa soveltaa lasten- ja nuorten hoitotyön auttamismenetelmiä lapsen yksilöllisiin tarpeisiin

- osaa toteuttaa lasten ja nuorten lääke- ja nestehoidon turvallisesti sekä tunnistaa eri-ikäisen lapsen kivun ja hoitaa sitä tehokkaasti

- harjaantuu lapsen ja perheen valmistamisessa tavallisimpiin hoitotoimenpiteisiin ja tutkimuksiin osaa tarkkailla lasta, tulkita havaintoja ja hoitaa lasta yhteistyössä perheen ja muiden ammattihenkilöiden kanssa

- ymmärtää yksilövastuisen hoitotyön merkityksen lapsen ja perheen hoidossa

- tuntee alaikäisen potilaan asemaa koskevan lainsäädännön ja tuntee perheen kehitysvaiheisiin ja lapsen sairauteen tai vammaisuuteen liittyvät taloudelliset tukimuodot

- ymmärtää infektioiden ehkäisyn merkityksen ja toimii aseptisesti

- ohjatussa harjoittelussa opiskelija oppii lapsen ja perheen yksilövastuisena sairaanhoitajana toimimista ja

ymmärtämään moni ammatillisen hoitotiimin merkityksen sekä harjaantuu vanhempien ja sisarusten voimavarojen tukemisessa

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl-työskentely

Harjoitukset (1 op)

Tentti

Arviointi asteikolla 1-5 (Lapsen ja nuoren hoitotyö ja perheen hyvinvoinnin tukeminen)

Arviointi asteikolla hyväksyty/hylätty (Kehityopsykologia)

Opiskelumateriaali

Ivanoff-Lahtela, P., Risku, A., Kitinoja, H., Vuori, A. & Palo, R., 2006. Hoidatko minua? Lapsen, nuoren ja perheen hoitotyö. WSOY. Helsinki.

Hopia, H. 2006. Somaattisesti pitkäaikaissairaana lapsen perheen terveyden edistäminen. Toimintatutkimus lastenosastolla. Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Tampereen yliopisto. Tampere.

Laakso, H. 2000. Äidin suru alle seitsenvuotiaan lapsen kuoleman jälkeen. Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Tampereen yliopisto. Tampere.

Niemelä, P., Siltala, P. & Tamminen, T. 2003. Äidin ja vauvan varhainen vuorovaikutus. WSOY. Helsinki.

Paavilainen, R. 2003. Turvallisuutta ja varmuutta lapsen odotukseen. Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Tampereen yliopisto. Tampere.

08LANUH LAPSEN JA NUOREN HOITOTYÖ JA PERHEEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN 5 OP (135 t)**Sisältö**

Lasta odottavan perheen tukeminen. Lasten ja nuorten hoitotyön erityispiirteet, lääke- ja nestehoidon toteuttaminen, yksilövastuinen hoitotyö, perheen voimavarojen tukeminen lapsen sairastaessa, valmistaminen toimenpiteisiin, kivun tunnistaminen ja hoito, lasten kaltoinkohtelu. Normaaliraskauden seurannan ja säännöllisen synnytyksen ja lapsivuodeajan pääperiaatteet, perheen ohjaaminen ja vanhemmuuteen tukeminen.

08KEHPS KEHITYSPSYKOLOGIA 1 OP (27 t)**Sisältö**

Lapsuuden, nuoruuden ja vanhemmuuden psykologiaa; lapsen iänmukaiset kehitysvaiheet, lapsen ja nuoren sosiaalinen kehitys ja sen tukeminen sekä perheiden tukeminen.

KRIITTISESTI SAIRAAAN TAI PERIOPERATIIVISEN POTILAAN HOITOTYÖ 8 OP (216 t)**Osaamistavoitteet**

Opiskelija

- tuntee kriittisesti tai äkillisesti sairastuneen potilaan tai toimenpiteeseen tulevan potilaan hoitopolun ja muodostaa kokonaiskuvan hoitoprosessista

- tunnistaa yleisiä peruselintoimintojen häiriöitä sekä osaa tarkkailla ja hoitaa äkillisesti sairastunutta, kirurgista ja gynekologista potilasta

- osaa hoitaa potilasta tavallisimpien toimenpiteiden yhteydessä

- tuntee äkillisesti sairastuneen ja toimenpiteeseen tulevan potilaan infektioriskit ja osaa ennaltaehkäistä niitä sekä toteuttaa potilaan hoitoa aseptiikan periaatteita noudattaen.

- ymmärtää mitä kriittisesti sairastuminen tai toimenpiteeseen joutuminen merkitsee potilaalle ja hänen perheelleen

- osaa kohdata potilaan ja hänen perheensä, toimien eettisesti, moni ammatillisesti ja tutkimustietoa hyödyntäen

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Työikäisen ja ikääntyneen hoitotyö eri toimintaympäristöissä 11 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl -työskentely

Harjoitukset (2 op)

Verkko-opetus

Tentti

Arviointi asteikolla 1-5 (Perioperatiivisen potilaan hoitaminen, kriittisesti tai äkillisesti sairastuneen potilaan hoitaminen)

Arviointi asteikolla hyväksyty/hylätty (Katastrofi- ja kriisipsykologia)

Opiskelumateriaali**Perioperatiivisen potilaan hoitotyö:**

Eskola, K. & Hytönen, H. 2002. Nainen hoitotyön asiakkaana. WSOY. Porvoo.

Holmia, S, Murtonen, I, Myllymäki, H, & Valtonen, K 2004. Sisätautien, kirurgisten sairauksien ja syöpätautien hoitotyö. WSOY, Porvoo. tai Iivanainen, A., ym. 2001. Sisätauti-kirurginen hoito ja hoitotyö. Kirjayhtymä, Helsinki.

Korte, R., Rajamäki, A., Lukkari, L. & Kallio, A 2007. Perioperatiivinen hoito. WSOY, Porvoo.

Korte, R. ym. 1997 Perioperatiiviset hoitoselosteet. WSOY, Helsinki.

Kriittisesti tai äkillisesti sairastuneen potilaan hoitotyö:

Rasku T., Sopenan P. & Toivola T. 1999. Hoitoa ympäri vuorokauden. Ensi- ja polikliininen hoito. WSOY, Porvoo.

Blomster M. ym. 2001 Tehohoito. Tammi, Tampere.

Sora T. ym. 2002 Sairaanhoidon teknologia. WSOY, Helsinki.

Rautava-Nurmi, H. ym. 2000. Neste- ja ravitsemushoito. WSOY, Helsinki.

08PERIOP PERIOPERATIIVISEN POTILAAN HOITOTYÖ 5 OP (135 t)

Sisältö

Perioperatiivisen hoitotyön kokonaisuus, kirurgisen ja gynekologisen potilaan hoitotyön erityispiirteet, potilaan hoitotyö ennen toimenpidettä, toimenpiteen aikana sekä toimenpiteen jälkeen, hoitotyö kirurgisen ja gynekologisen potilaan erilaisissa hoitoympäristöissä, aseptinen toiminta perioperatiivisessa hoitotyössä, lääkehoito, hoidon kirjaaminen ja raportointi, eettiset kysymykset perioperatiivisessa hoitotyössä, näyttöön perustuva perioperatiivisen hoitotyön kehittäminen.

08ÄKIL KRIITTISESTI TAI ÄKILLISESTI SAIRASTUNEEN POTILAAN HOITOTYÖ 2 OP (54 t)

Sisältö

Äkillisesti sairastuneen ja tehostettua hoitoa tarvitsevan potilaan hoitotyö, äkillisesti sairastuneen potilaan lääkehoito, äkillisesti sairastuneen potilaan ja hänen perheensä kohtaaminen ja tukeminen ja polikliininen hoitotyö.

08INTEG-E05 KATASTROFI- JA KRIISIPSYKOLOGIA 1 OP (27 t)

Sisältö

Traumaperäiset stressihäiriöt aikuisilla ja lapsilla, auttajien psykologiset reaktiot, psykososiaalinen tuki ja tuen järjestäminen.

Terveyden edistäminen 4 op (108 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- syventää ymmärrystään terveyden edistämisestä hoitotyössä ja voimavaroalähtöisestä terveysneuvonnasta
- osaa ohjata asiakkaitaan (yksilöt, perheet ja yhteisöt) terveyteen ja hyvään vointiin liittyvissä elintapavalinnoissa
- osaa hankkia tietoa väestöä uhkaavista alueellisista, kansallisista ja maailmanlaajuisista terveysriskeistä, ja tuntee keinoja näiden riskien vähentämiseksi.

Sisältö

Väestön terveys; terveyttä uhkaavat tekijät; terveyden edistämisen keinot.

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktiivoiva opetus

Pbl –työskentely tai Hankkeistettu opetus

Verkko-opetus

Arviointi hyväksyty/hylätty

Opiskelumateriaali

Aromaa, A. Huttunen, J. Koskinen, S. & Teperi, J. (toim.) 2005. Suomalainen terveys. Duodecim. Helsinki.

Jakonen, S. 2005. Terveyttä joka päivä. itäsuomalaisen peruskoulun oppilaiden näkemyksiä ja kokemuksia terveyden oppimisesta. 2005, Kuopion yliopisto. Kuopio

Heikkilä, M. & Roos, M. (toim.) 2004. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukatsaus 2005. STAKES. Helsinki.

Kauhanen, J. Myllykangas, M. Salonen, J. & Nissinen, A. 1998. Kansanterveystiede. WSOY, Helsinki.

Koivisto, T., Muurinen, S., Peipponen, A. & Rajalahti, E. (toim.) 2002. Hoitotyön vuosikirja 2003, terveyden edistäminen. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.

Luoto, R., Viisainen, K. & Kulmala, I. (toim.). 2003. Sukupuoli ja terveys. Vastapaino, Tampere.

Pietilä, A-M., Hakulinen, T. ym. 2002. Terveyden edistäminen, uudistuvat työmenetelmät. WSOY.

Sirviö, K. 2006. Lapsiperheiden osallisuus terveyden edistämisessä – mukana olosta vastuunottoon.

Torkkola, S. (toim.) 2002. Terveysviestintä. Tammi. Helsinki.

Vertio, H. 2003. Terveyden edistäminen. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.

www.ktl.fi

www.terveys2015.fi

08TERED TERVEYDEN EDISTÄMINEN 4 OP (108 t)

(Tarjotaan joko suomenkielisenä tai englanninkielisenä)

Sisältö

Väestön terveys; terveyttä uhkaavat tekijät; terveyden edistämisen perusteet.

08HEAL HEALTH PROMOTION 4 OP (108 h)**Objectives**

Students will enhance their understanding of the promotion of health and of factors promoting and threatening public health. Student will come to appreciate the importance of choice of living habits for health and well-being for the individual, the family, the organisation and indeed for the environment. Students will know the most important diseases and risks to Finnish and global public health, likewise the guidelines on them for the care of public health.

Content: Global health situation, national diseases, health behaviour, models and means of health promotion, preventative and screening studies.

Mode of completion and evaluation

E-learning

Problem based learning

Evaluation: passed/failed

Johtajuus ja laatuosaaminen sosiaali- ja terveysalalla 4 op (108 t)**Osaamistavoitteet**

Opiskelija

- tuntee yleisimmät hoitotyön johtamismallit ja osaa toimia tiimin sekä erilaisten kehittämistyöryhmien johtajana yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa
- tuntee työhyvinvointiin liittyvät tekijät ja tietää miten työhyvinvointia edistetään
- tuntee laatuystöskentelyn periaatteet ja osaa edistää hoitotyön laatua ja vaikuttavuutta
- tietää mitä näyttöön perustuvalla hoitotyöllä tarkoitetaan ja osaa kehittää hoitotyön toimintaa tutkimus- ja muuhun näyttöön perustuen
- tuntee sosiaali- ja terveystieteelliset linjaukset, terveydenhuollon tilastointijärjestelmän sekä rahoitus- ja päätöksentekojärjestelmän.

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön perustana 6 op

Työikäisen ja ikääntyneen hoitaminen eri toimintaympäristöissä 11 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl –työskentely

Tentti

Arviointi asteikolla 1-5 (Johtajuus ja laatuosaaminen sairaanhoitaja työssä)

Arviointi asteikolla hyväksyty/hylätty (Sosiaalipolitiikka)

Opiskelumateriaali

Tentittävä kirjallisuus sovitaan opintojakson alkaessa.

08JOLA JOHTAJUUS JA LAATUOSAAMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSALALLA 3 OP (80 t)**Sisältö**

Johtamismallit ja organisaatioiden toiminta; työhyvinvointi ja työsuojelu; laatuosaaminen ja vaikuttavuus; näyttöön perustuva hoitotyö; sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset linjaukset; tilastointi-, rahoitus- ja päätöksentekojärjestelmät; terveystaloustiede.

08SOSPOL06 SOSIAALIPOLITIikka 1 OP (27 t)**Sisältö**

Yhteiskunnalliset haasteet, muutokset ja ongelmat; yhteiskunnallinen vaikuttaminen; sosiaalipolitiikan ohjausjärjestelmät.

Lääke- ja luonnontieteelliset opinnot 15 op (405 t)**Osaamistavoitteet**

Opiskelija

- tuntee ihmisen anatomian sekä fysiologisen toiminnan
- ymmärtää sairauksien etiologiaa
- tunnistaa sairauksien aiheuttamia oireita
- tietää tyypilliset lääke- ja terveystieteelliset hoitokeinot

- tietää eri lääkeaineryhmät, lääkkeiden vaikutukset ja lääkkeiden antotavat

LÄÄKETIETEEN PERUSTEET I, 7 OP (189 t)

08ANFY05 ANATOMIA JA FYSIOLOGIA 3 OP
08KLIIFAR KLIININEN FARMAKOLOGIA 2 OP
08SISTAU SISÄTAUDIT JA TAUTIOPIN PERUSTEET 2 OP

LÄÄKETIETEEN PERUSTEET II, 4 OP (108 t)

08PED07 PEDIATRIA 1OP
08GYNOBS GYNEGOLOGIA JA OBSTETRIKKA 1 OP
08PSYK07 PSYKIATRIA 1 OP
08MIKRO07 MIKROBIOLOGIA JA TARTUNTATAUDIT 1 OP

LÄÄKETIETEEN PERUSTEET III, 4 OP (108 t)

Sisältö

08KIRU07 KIRURGIA JA ANATOMIA 2 OP
08ANES07 ANESTESIOLOGIA JA TEHOLÄÄKETIEDE 1,5 OP
08GER07 GERIATRIA 0,5 OP

Suoritustapa ja arviointi

Aktiivoiva opetus
Kirjalliset tehtävät
Tentit
Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali

Haglund, B. ym. 1995 tai uudempi. Ihmisen ravitseminen. WSOY, Porvoo.
Hervonen, A. & Pohjolainen, P. 1990. Gerontologian ja geriatrian perusteet. Lääketieteellinen oppimateriaalikustantamo, Tampere.
Mäkelä, O. Vaara, M. & Vaheri, A. (toim.) 1988. Mikrobiologiaa terveydenhuoltohenkilöstölle, WSOY, Porvoo.
Nienstedt, W., Hänninen, O. & Arstila, A. 1984 tai uudempi. Ihmisen fysiologia ja anatomia. WSOY, Porvoo.
Nurminen, M-L. 1998. Lääkehoito. WSOY, Porvoo.
Peltosaari, L. ym. 1995 tai uudempi. Ravitsemustieto. Otava, Helsinki.
Ruikka, I., ym. 1992. Vanheneminen ja sairaudet. WSOY, Helsinki.
Vauhkonen, I. & Holmström, P. 1998. Sisätaudit. WSOY, Helsinki.
www.ravitsemusterapeuttienyhdistys.fi
www.diabetes.fi
www.sydänliitto.fi
www.ktl.fi

Artikkeleita ja muuta aineistoa sopimuksen mukaan.

HARJOITTELU 90 OP (2430 t)

Harjoittelu 75 op + Opinnäytetyö 15 op

08HAR106 HARJOITTELU 1 10 OP (270 t)

08HAR206 HARJOITTELU 2 11 OP (300 t)

08HAR306 HARJOITTELU 3 10 OP (270 t)

08HAR406 HARJOITTELU 4 11 OP (300 t)

08HAR506 HARJOITTELU 5 6 OP (160 t)

08HAR606 HARJOITTELU 6 12 OP (325 t)

08HAR706 HARJOITTELU 7 15 OP (400 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa suunnitella ja toteuttaa laadukasta, asiakaslähtöistä hoitotyötä erilaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä opiskeluvaiheen edellyttämällä tavalla
- osaa analysoida ja arvioida toteuttamaansa hoitotyötä
- osaa asettaa itselleen realistisia ammatillisen kehittymisen tavoitteita
- osaa toimia moni ammatillisessa työyhteisössä tiimin jäsenenä

Sisältö

Ohjattu harjoittelu erilaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöissä kotimaassa ja ulkomailla (erikoissairaanhoito, perus-/avoterveydenhuolto, yksityinen sektori, vapaaehtoisjärjestöt, Oppimiskeskus Optiimi); teoreettisen tiedon soveltaminen eri-ikäisten asiakkaiden ja potilaiden hoitamiseen sekä perheiden tukemiseen; työyhteisön jäsenenä toimiminen; oman harjoittelupolun suunnittelu, taitopajatyöskentely ja harjoittelutehtävät. Harjoittelu yrittäjyyspolulla:

Yrittäjyyspolulla oleva opiskelija voi harjoittelujaksolla yhdistää ammatillisten taitojen kehittämisen yrittäjyyteen liittyvien tietojen ja taitojen oppimiseen. Yrittäjyyspolulla oleva opiskelija voi suorittaa yhden tai useamman harjoittelujakson kummiyrityksessä tai Oppimiskeskus Optiimissa omia asiakasprojekteja ja palveluja / tuotteita kehittäen. Harjoittelun tavoitteena on työn ammatillisen hallinnan kehittymisen ohella lisätä opiskelijan tiedollisia ja taidollisia valmiuksia toimia yrittäjänä. Harjoittelujaksoihin sisältyy opiskelijan ammatillista osaamista, yrittäjämäistä työtettä ja yrittäjyyteen kasvamista edistäviä oppimistehtäviä. Yrittäjäpolulla suoritetun harjoittelun aikana opiskelijan oppimista ohjaavat kummiyritykseen nimetty henkilökohtainen ohjaaja sekä oppilaitoksen yritysvalmentaja-opettaja. Harjoittelujakson aikana opiskelijalla on myös mahdollisuus tuotteistaa ja kehittää omaan liiketoimintaideaansa liittyviä palveluja ja tuotteita sekä innovoida toteuttaa ja arvioida asiakaspalveluprojekteja.

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Suoritustapa ja arviointi

Harjoittelu

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Opiskelumateriaali

Ohjatun harjoittelun käsikirja.

Opinnäytetyö 15 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa tarkastella työelämän toimintaa, hankkeita, palveluita ja tuotteita tutkimus- ja kehittämisosaamisen periaatteiden mukaan

- osaa ideoida, valmistella, toteuttaa, arvioida ja julkaista opinnäytetyön ja raportoida sen oman alansa tietoperustan, informaatio-osaamisen ja tieteellisen raportoinnin periaatteiden mukaan

- osoittaa asiantuntijuutensa oman alansa työelämän tutkimus- ja kehittämistoiminnassa

- osaa toimia monialaisessa tutkimus- ja kehittämistoiminnassa

- osaa vaikuttaa alueellisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti ihmisten hyvinvointiin sekä sosiaaliseen ja terveelliseen elämiseen tutkimus- ja kehittämistoiminnan kautta

- ymmärtää opinnäytetyön tuloksena saavutetun uuden tiedon, toiminnan, palvelun tai tuotteen välittömästä hyödynnettävyydestä työelämässä tai hankkeessa

Ennen opinnäytetyön aloittamista opiskelijalla tulee olla osaamista tai opiskelijan tulee hankkia osaamista todistettavasti opinnäytetyöprosessin aikana ammattiaineissa ja tutkimus- ja kehittämismenetelmistä siten, että hän kykenee soveltamaan osaamistaan opinnäytetyön ideoimiseen, valmisteluun, toteuttamiseen, arviointiin ja julkaisuun. Opiskelijalla tulee olla myös valmiuksia toimia työelämän toimeksiantajien ja hanketoimijoiden kanssa.

08IDE IDEOINTI- JA VALMISTELUVAIHE/SUUNNITELMASEMINAARI 3 OP (81 t)

08TOT TOTEUTUSVAIHE/ESITTELYSEMINAARI 7 OP (189 t)

08ARV JULKAISUSEMINAARI 5 OP (135 t)

Sisältö

Opinnäytetyön ideointi, valmistelu, toteuttaminen, arviointi, julkaiseminen ja hyödyntäminen työelämässä/hankkeessa; tutkimus- ja kehittämisosaamisen soveltaminen; informaatio-osaamisen soveltaminen; tieteellisen raportoinnin soveltaminen.

Suoritustapa ja arviointi

Ohjausryhmätyöskentely

Verkko-opetus

Seminaari (suunnitelma-, esitys- ja julkaisuseminaarit)

Kirjallinen tuotos

Kypsyysnäyte

Arviointi asteikolla 1-5, kypsyysnäyte hyväksytty/hylätty

Opiskelumateriaali

Lahden ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeet

Opinnäytetyön aiheeseen ja tietoperustaan liittyvä lähdemateriaali

Tutkimus- ja kehittämisosaaminen 10 op (270 t)

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOSAAMINEN 10 OP (270 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa kehittämis- ja tutkimusmenetelmien perusteet

- osaa hankkia ja käsitellä tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvää informaatiota

- osaa valmistautua toteuttamaan opinnäytetyön hankkeen tai työelämän toimeksiantona

- osaa tieteellisen raportoinnin perusteet
- osaa toimia asiantuntijana työelämän tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
- osaa vaikuttaa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti ihmisten sosiaaliseen ja terveelliseen elämiseen tutkimus- ja kehittämisosaamista soveltaen

Sisältö

Kehittämismenetelmät 1

08KEH1 ASiantuntijaOSAAMINEN TYÖELÄMÄN TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINNASSA 3 OP

Kehittämismenetelmät 2

08KEH2 INFORMAATIO-OSAAMINEN 1 OP

Kehittämismenetelmät 3

08KEH3 TIETEELLINEN RAPORTOINTI 1 OP

- suunnitelmallisuus, tietoperusta, aiheen rajaaminen, kriittinen ajattelu, ongelmanratkaisutaidot ja päätöksenteko tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
- opinnäytetyön eri muodot ja toteuttamistavat
- tutkimus- ja kehittämissuunnitelman rakenne, sisältö ja valmistelu
- työelämään ja hankkeisiin liittyvät toimeksiannot
- monialainen verkostoituminen tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
- eettisyys tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
- tiedonlähteet, tiedon rakenne ja arviointi
- suunnitelmallinen tiedonhakuprosessi ja hakustrategiat
- viittauskäytännöt ja standardit
- kirjallinen raportointi: asiateksti, lähteiden käyttö, referointi, argumentointi, kieliasu
- suullinen raportointi: opinnäytetyön esittäminen ja vertaisarviointi

08TUTMEN TUTKIMUSMENETELMÄT 5 OP

08TUT1 TUTKIMUSMENETELMÄT 1 2 OP

08TUT2 TUTKIMUSMENETELMÄT 2 2 OP

08TUT3 TUTKIMUSMENETELMÄT 3 1 OP

- määrällisen ja laadullisen tutkimuksen peruskäsitteet ja erityispiirteet
- tutkimusprosessi ja tutkimuksen rakenne
- aineiston hankinta ja mittaaminen
- mittarit ja niiden luotettavuus
- aineiston käsittely ja analyysi
- tulokset ja luotettavuuden tarkastelu

Suoritustapa ja arviointi

- 1) aktivoivat luennot
- 2) verkko-opetus
- 3) ennakkoseminaarit
- 4) yhteistoiminnalliset harjoitukset
- 5) kirjalliset tehtävät
- 6) itsenäinen työskentely

Arviointi hyväksyty/hylätty

Suoritustavoista ilmoitetaan tarkemmin opintojen alussa.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojen alussa.

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OP (270 t)

Osaamistavoitteet ja sisältö

Opiskelija syventää tai laajentaa hoitotyön ammatillista tietoaan ja/tai hankkii opinto-ohjelmaansa hoitotyön osaamista täydentävän kokonaisuuden.

Ks. LAMK:n opinto-opas

Edeltävät opinnot

Perusopinnot

Suoritustapa ja arviointi

Suositellaan tehtäväksi erilaisissa hankkeissa Oppimiskeskus Optiimin kautta.

Suoritus ja arviointi ovat opintojaksokohtaisia.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojaksokohtaisesti.

KOULUTUKSEN RAKENNE, TERVEYDENHOITAJAN (AMK) TUTKINTO

Opinnot yhteensä 240 op

Opintojaksot ja opintojaksosien koodit	Opintojaksot ja jaksojen osat Suuntautumisvaihtoehto: • Terveydenhoitotyö	Laaajuus OP	Osaamisalueet										
			Sairaanhoidollinen osaaminen	Terveyden edistämisen os.	Yksilön, perheen ja ryhmän th-työos.	Ympäristöterveyd.edistäminen	Yhteiskunnall. th-tvön os.	Eettinen osaaminen	Kehittämistoim. osaaminen	Yhteiskunta- ja organisaatio-os.	Kansainväl.isyys os.	Viestintä- ja vuva os.	Kehittämistoim osaaminen
1. Opintovuosi, vuositeema: Terveydenhoitajan ammattiin oppimassa													
01PSUO	Suomen kieli ja viestintä	4										X	
01VIEKIEV	Vieras kieli ja viestintä (englanti)	3										X	X
08TIETOT05	Tietotekniikka	3										X	
08CON	Constructors of well-being	5					X			X	X	X	
	Terveydenhoitajan ammattiin oppiminen:	3,5		X				X		X		X	
08LAITYHT05	Laitoksen yhteinen osio 0,5									X			
08OSIO1	Osio 1. 2			X				X				X	
08KASVA06	Kasvatustiede ja oppimisen psykologia 1			X								X	
	Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana	6		X				X	X		X	X	
08HOITER	Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6			X				X	X		X	X	
08HOITPER	Hoitotyön perustaidot	11	X	X				X				X	
	Lääketieteen perusteet I	7	X					X				X	
08ANFY05	Anatomia ja fysiologia 3		X										
08KLIIFAR	Kliininen farmakologia 2		X										
08SISTAU	Sisätaudit ja tautiopin perusteet 2		X										
	Työkäisen ja ikääntyneen hoitotyö eri toimintaympäristöissä (11)	9	X	X		X		X				X	
08SISÄ	Sisätauteja sairastavan työkäisen hoitotyö 6		X	X				X				X	
08IKÄÄ	Ikääntyneen hoitotyö 2		X	X				X				X	
08INTEG-B05	Vanhenemisen psykologia 1		X	X		X		X				X	
	Harjoittelu	10	X	X	X			X		X	X	X	
08HAR106	Harjoittelu 1 10		X	X	X			X		X	X	X	
	Yhteensä	61,5											
2. Opintovuosi, vuositeema: Kohti hoitotyön ja terveyden edistämisen asiantuntijuutta													
01PRUO	Ruotsin kieli	3									X	X	
01PJYT	Yrittäjyysopinnot	4						X	X	X		X	

4. Opintovuosi, vuositeema: Terveydenhoitaja oman työnsä kehittäjänä														
	Terveydenhoitajan ammattiin oppiminen:	1,5		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
08OSIO4	Osio 4. 1,5			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Yksilön, perheen ja yhteisön terveydenhoitotyö 2	7		X	X	X	X	X					X	
08TTTT	Työikäisen terveydenhoitotyö, työterveyshuolto ja työlääkätiede 4			X	X			X					X	
08SYYT	Ympäristön ja yhteisön terveydenhoitotyö 3					X	X	X					X	
	Yhteiskunnallinen terveydenhoitotyö	8			X	X	X	X	X	X	X	X	X	
08TYV	Terveydenhoitaja yhteiskunnallisena vaikuttajana 4				X	X	X	X	X	X	X	X	X	
08JOHTAJ	Johtajuus ja laatuosaaminen sosiaali- ja terveysalalla 3				X	X	X	X	X	X	X	X	X	
08SOPO	Sosiaalipolitiikka 1						X	X	X	X	X			
08THKEH	Terveydenhoitajatyön kehittämishanke	5		X	X		X	X	X				X	
	Opinnäytetyö	5		X	X		X	X	X				X	
08ARV	Arviointi- ja julkaisuvaihe/julkaisuseminaari 5			X	X		X	X	X				X	
	Vapaasti valittavat opinnot	6												
	Harjoittelu	28	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
08HAR606	Harjoittelu 6. 14		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
08HAR706	Harjoittelu 7. 14		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Yhteensä	60,5												
	KOKO TUTKINTO YHTEENSÄ	240												

PERUSOPINNOT 22 OP

Kts Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto

Terveydenhoitajan ammattiin oppiminen 7 op (189 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tuntee opiskeluaan tukevat järjestelmät ja hankkii opiskeluun tarvittavat taidot
- tunnistaa ammatillisen kasvun vaiheet ja osaa laatia realistiset kehittämistavoitteet
- sisäistää koulutuksen aikana sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan ammatin vaatimukset ja osaa tarkastella omaa toimintaansa kriittisesti ammatillisen kehittymisen näkökulmasta.

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Kirjallinen tuotos

Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Janhonen, S & Vanhanen-Nuutinen, L. 2005. Kohti asiantuntijuutta, Oppiminen ja ammatillinen kasvu sosiaali- ja terveysalalla. WSOY.

Lauri, S. 2007. Hoitotyön ydinosaaminen ja oppiminen. WSOY

Niikko, A. 2000. Portfolio oppimisen avartajana. Tammi.

Åsted-Kurki, P., Jussila, L., Koponen, L., Lehto, P., Maijala, H., Paavilainen, R., Potinkara, H. 2008. Kohti perheen hyvää hoitamista. WSOY.

08LAITYHT05 LAITOKSEN YHTEINEN OSIO 0,5 OP (13 t)

Sisältö

Koulutuslajijärjestö, opintososiaaliset palvelut

KOULUTUSOHJELMAN ERIYTYVÄ OSIO 5,5 OP (149 t)

08OSIO105 OSIO 1. 2 OP

08OSIO205 OSIO 2. 1 OP

08OSIO305 OSIO 3. 1 OP

08OSIO405 OSIO 4. 1,5 OP

Sisältö

Ammatillisen osaamisen kehittyminen, hoitotyö ammattina, ammattietiikka, ammatin harjoittamisen lainsäädäntö, hoitosuhde ja päätöksenteko, luovuus hoitotyössä, portfolio.

08KASVA06 KASVATUSTIEDE JA OPPIMISEN PSYKOLOGIA 1 OP (27 t)

Sisältö

Opiskelutaidot, problem based learning, oppimisen psykologiaa, elinikäinen oppiminen.

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op (162 t)

08HOITER HOITOTIEDE HOITOTYÖN JA TERVEYDENHOITOTYÖN PERUSTANA

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää mihin hoitotyö perustuu ja millaisia arvoja, normeja ja ohjeita on hoitotyön perustana
- ymmärtää, että hoitotyötä ohjaa hoitotieteellinen tietoperusta
- tuntee hoitotieteen peruskäsitteet, hoitotieteellisen tiedon lajit ja tieteenalan kehittymistä
- ymmärtää, mitä on hoitotyön etiikka ja miten hänen oma eettinen ajattelunsa ilmenee työskentelyssä potilaiden, hänen läheistensä ja työyhteisön jäsenten kanssa
- ymmärtää ammatilliseen vuorovaikutukseen ja hoitosuhteeseen vaikuttavia tekijöitä
- ymmärtää kulttuurin ja perheen merkityksen ihmisen elämässä ja osaa ottaa ne huomioon potilaan hoidossa
- tutustuu hoitotyötä ohjaaviin keskeisiin lakeihin ja asetuksiin

Sisältö

Hoitotyön filosofiset lähtökohdat, hoitotyön historia, hoitotieteen peruskäsitteet, tieteenalan kehittyminen, hoitotyön etiikka, hoitosuhde, perhehoitotyö, preventiivinen hoitotiede, terveydenedistäminen, kulttuuri ja hoitotyö, hoitotyötä ohjaavat keskeisimmät lait ja asetukset

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

PBL- työskentely

Kirjallinen tuotos

Seminaari

Tentti

Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali

Pietilä, A-M. Vehviläinen-Julkunen, K, Haaranen, A & Länsimies-Antikainen, H (toim.) 2006. Näkökulmia preventiivisen hoitotyön tutkimukseen.

Eriksson et al. 2007. Hoitotiede. WSOY.

Leino-Kilpi H & Välimäki M. 2003. Etiikka hoitotyössä. WS Bookwell Oy. WSOY. Juva.

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 1994/559

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 1992/785

Vertio, H. 2003. Terveyden edistäminen. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.

Kliininen osaaminen 37 op

08HOITPER HOITOTYÖN PERUSTAIKOT 11 OP (297 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää asepiikan merkityksen potilaan hoitamisen ja oman turvallisuuden kannalta

- ymmärtää ihmisen perustarpeet ja osaa sekä tiedollisesti että taidollisesti toteuttaa hoitotyötä turvallisesti hyvinvointiteknologiaa hyödyntäen
- ymmärtää vuorovaikutuksen sekä terveys- ja voimavaralähtöisen ajattelun merkityksen perushoidossa
- ymmärtää millaisia keinoja sairaanhoitajalla on tarkkailla potilaan peruselintoimintoja ja osaa taidollisesti toteuttaa niitä
- osaa ensiavun tiedolliset ja taidolliset perusteet erilaisissa hätä-, sairaus- ja onnettomuustilanteissa
- osaa suunnitella potilaan hoitamista perhelähtöisesti sekä ymmärtää mitä ja kuinka potilaasta tulee dokumentoida ja viestiä/raportoida hoitoyhteisössä
- tiedostaa, että potilaan hoitamiseen liittyy lakeja ja säädöksiä, jotka sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan tulee osata ottaa huomioon
- ymmärtää lääkehoidon osana potilaan kokonaisvaltaista hoitotyötä ja osaa toteuttaa laaja-alaista lääkehoitoa turvallisesti
- ymmärtää mitä on hyvä saattohoito ja tietää miten potilasta ja hänen perhettään tuetaan saattohoidon aikana ja sen jälkeen.
- osaa avustaa ja aktivoida potilasta siirtymisessä ja tuntee siirtymisen apuvälineitä
- ymmärtää ergonomisen työskentelyn merkityksen oman hyvinvointinsa kannalta

Sisältö

Hoitamisen perustaidot, hoitoprosessi ja hoitosuunnitelma, dokumentointi ja raportointi, lääkehoito ja lääkelaskut, ensiapu, saattohoito, potilassiirrot ja työskentelyn ergonomia, hyvinvointiteknologia potilaan toimintakyvyn tukemisessa

Sisältö

Hoitoprosessi ja hoitosuunnitelma, lääkehoito ja lääkelaskut, ensiapu, hoitamisen perustaidot, dokumentointi ja raportointi, saattohoito

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl - työskentely

Harjoitukset (4 op)

Tentti

Kirjallinen tuotos

Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali

Ernvall, S., Pulli, A., Salonen, A-M., Nurminen, M-L. & Kaukkila, H-S. 2005 Lääkelaskenta. WSOY, Helsinki

Hellsten, S. (toim.) 2005. Infektioiden torjunta sairaalassa. Suomen Kuntaliitto.

Iivanainen, A., Jauhiainen, M. & Pikkarainen, P. 2004. Hoitamisen taito. Tammi, Helsinki./ Iivanainen et al. 2006

Sairauksien hoitaminen terveyttä edistäen. Tammi. (soveltuvin osin)

Lääkelaki 395/1987

-1708/1993; Huumausainelakiin perustuva STM:n päätös huumausaineita koskevasta kirjanpitovelvollisuudesta

Lääkelaitoksen määräykset (www.nam.fi):

-5/2002: Sairaala-apteekin ja lääkekeskuksen toiminta

-10/2002; Lääkkeiden toimittaminen

-1/2003; Määräyksen 10/2002 muuttaminen

Nurminen, M-L. 2004. Lääkehoito WSOY. Porvoo.

Sahi, T., Castren, M., Helistö, N. & Kämäräinen, L. 2006. Ensiapuopas. Duodecim ja SPR, Helsinki.

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2006. Turvallinen lääkehoito. Valtakunnallinen opas lääkehoidon toteuttamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Yliopistopaino, Helsinki.

TerveySPORTTI: Sairaanhoitajan tietokannat, Käypähoito-suositukset

www.stakes.fi/apuvalineet

Ajankohtaiset artikkelit

TYÖIKÄISEN JA IKÄÄNTYNEEN HOITOTYÖ ERI TOIMINTAYMPÄRISTÖISSÄ 11 OP (297t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää sisätauteja sairastavan potilaan hoitotyön erityispiirteet erilaisissa hoitoympäristöissä ja osaa suunnitella, toteuttaa sekä arvioida potilaan hoitoa ja hoitotyötä
- harjaantuu yksilövastuiseen ja kuntouttavaan hoitotyöhön
- harjaantuu palliatiivisessa hoitotyössä potilaan ja hänen läheistensä tukemiseen
- ymmärtää potilaan ja läheisten osallistumisen merkityksen hoitoa koskevaan päätöksentekoon
- oppii tunnistamaan potilaan itsehoidon kannalta tärkeitä ohjaustarpeita sekä harjaantuu ohjaamaan sekä neuvomaan potilaita ja heidän läheisiään omaehtoisen hoidon turvaamiseksi
- perehtyy hoitotyön luonteeseen avoterveydenhuollossa ja oppii ohjaamaan asiakkaita ja heidän läheisiään erilaisten terveydenhuollon, sosiaalihuollon ja niitä tukevien vapaaehtoisjärjestöjen tuottamien palvelujen käytössä
- perehtyy hoitotyöhön kotiympäristössä

- harjaantuu tukemaan työikäisen asiakkaan ja hänen perheensä terveyttä ja toimintakykyä sekä itsehoitoa ja ymmärtää työterveyshuollon toiminnan merkityksen terveyden edistämässä
- tiedostaa ikääntymisen merkityksen yksilölle, perheelle sekä yhteiskunnalle sekä tiedostaa ikääntymisen tuomat muutokset ihmisen toimintakyvylle
- harjaantuu arvioimaan, tukemaan ja edistämään ikääntyneen ja hänen perheensä toimintakykyä ja hyvää oloa erilaisissa ympäristöissä sekä osaa hyödyntää geronteknologiaa ikääntyneen selviytymisen tukemisessa
- tiedostaa ikääntyneen ihmisen lääkehoidon erityispiirteet
- ymmärtää sekä hoitotieteellisen että monitieteellisen tutkimustiedon merkityksen työikäisen ja ikääntyneen hoitotyössä

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus
Pbl- perusrhmäistunnot
Harjoitukset (3 op)
Seminaari
Yksilö-/ryhmätentti
Arviointi asteikolla 1-5

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op
Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Opiskelumateriaali

Diabetes. 2006. Diabetesliitto. Duodecim, Helsinki.
Elomaa & Mikkola. 2004. Näytön jäljillä - Tiedonhaku näyttöön perustuvassa hoitotyössä. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 12.
Ernvall, S., Pulli, A., Salonen, M-L., Nurminen, M-L. & Kaukkila, S. 2002. Lääkelaskenta. WSOY, Helsinki.
Heikkinen, E. & Rantanen, T. (toim.) 2003. Gerontologia. Duodecim.
Holmia, I., Murtonen, I., Myllymäki, H & Valtonen, K. 2004. Sisätautien, kirurgisten sairauksien ja syöpätautien hoitotyö. WSOY, Porvoo.
Hägg, T; Rantio, M.; Suikki, P.; Vuori, A. & Ivanoff-Lahtela, P. 2007. Hoitotyö kotona. WSOY.
Iivanainen, A., Jauhiainen, M. & Pikkarainen, P. 2002. Hoitamisen taito. Otava, Helsinki.
Kautto M. (toim.) 2004. Ikääntyminen voimavarana. Tulevaisuusselonteon liiteraportti 5. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 33/2004.
Kivelä, S-L. Vanhusten lääkehoito. 2004. Kustannusosakeyhtiö Tammi.
Kivelä, S-L. Me, ikääntyminen ja lääkkeet. 2005. WSOY
Koivisto (toim.) 2002. Hoitotyön vuosikirja 2003. Tammi, Helsinki.
Mustajoki (toim.) 2005, Sairaanhoitajan käsikirja, Duodecim, Helsinki.
Nohynek, Hulkko, Rapola, Strömberg & Kilpi (toim.) 2005. Rokottajan käsikirja 2005. Duodecim. Kansanterveyslaitos. (Löytyy myös: www.ktl.fi)
Salmenperä, R., Tuli, S. & Virta, M. (toim.) 2002. Neurologisen ja neurokirurgisen potilaan hoitotyö. Tammi, Helsinki.
Terveysportti: Sairaanhoitajan tietokannat, Vastaanottohoitajan ohjeet, Käypähoito-suositukset.
Vallejo Medina, A., Vehviläinen, S., Haukka, U-M., Pyykkö, V. & Kivelä, S-L. 2005. Vanhustenhoito. WSOY.
Ajankohtaiset artikkelit, tutkimukset ja suositukset.

08SISÄ SISÄTAUTEJA SAIRASTAVAN TYÖIKÄISEN HOITOTYÖ 6 OP (162 t)

Sisältö

Sisätautien hoitotyön erityispiirteet eri toimintaympäristöissä. Yksilövastuinen, kuntouttava ja palliatiivinen hoitotyö. Hoitotyön suunnittelu, toteutus ja arviointi. Hoitopolku, potilaan ja perheen opettaminen ja ohjaus.
08HOITO HOITOTYÖ KOTONA JA AVOTERVEYDENHUOLLOSSA 2 OP (54 t)

Sisältö

Avoterveydenhuollon yleisimpien asiakasryhmien hoitaminen ja ohjaaminen. Tartuntatautien ehkäisy ja rokotustoiminta. Hoitotyö kotona. Elintapaohjaus.

08IKÄÄ IKÄÄNTYNEEN HOITOTYÖ 2 OP (54 t)

Sisältö

Vanhuskäsitys, vanhenemisen monimuotoisuus ja gerontologinen hoitotyö. Iäkkäiden toimintakyvyn arviointi. Ikääntyneen ihmisen ja hänen perheensä selviytyminen ja sen tukeminen eri hoitoympäristöissä. Geronteknologia. Omaishoitajuus ja sen tukeminen. Ikääntyneen lääkehoito.

08INTEG-B05 VANHENEMISEN PSYKOLOGIA 1 OP (27 t)

Sisältö

Ihmisen elämänselitys ja vanhuus elämänvaiheena. Vanhenemiseen liittyvät psykologiset muutokset. Ikääntyvien mielenterveys.

HOITOTYÖ MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSKYSYMYKSISSÄ SEKÄ KRIISISSÄ 5 OP (135 t)**Osaamistavoitteet**

Opiskelija

- tuntee suomalaisen mielenterveys- ja päihdehoitotyön hoitojärjestelmän ja lainsäädännön sekä ymmärtää mielenterveys- ja päihdetyön kulttuurisidonnaisuuden.
- ymmärtää oman persoonansa tiedollisen ja taidollisen kehittämisen ja käytön hoitotyössä ja osaa hyödyntää ohjausta.
- osaa kohdata potilaan, jonka mielenterveys on epävakaa, elämä on kriisissä tai jolle erilaiset riippuvuudet aiheuttavat ongelmia.
- osaa ottaa puheeksi potilaan ja hänen läheisensä vaikeudet ja ymmärtää luottamuksellisuuden merkityksen hoito- ja yhteistyösuhteissa.
- ymmärtää perheen ja lähiverkoston merkityksen potilaan elämässä ja osaa toimia potilaan ja hänen perheensä ja verkostonsa kanssa.

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl-työskentely

Harjoittelu (1 op)

Verkkotyöskentely

Arviointi asteikolla 1-5 (Hoitaminen mielenterveys- ja riippuvuuskysymyksissä sekä kriisissä)

Arviointi asteikolla hyväksyty/hylätty (Kliininen psykologia ja sosiaalityö)

Opiskelumateriaali

Friis, L., Eirola, R. & Mannonen, M. 2004. Lasten ja nuorten mielenterveystyö. WSOY, Helsinki.

Hoitotyön vuosikirja 1998. Mielenterveystyö. Kirjayhtymä, Helsinki.

Hyvönen, S. 2004. Moniulotteista ja moni ammatillista yhteistyötä muutosten keskellä – tutkimus perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä. Väitöskirja. Tampereen yliopisto, Hoitotieteen laitos. Acta Electronica Universitatis Tamperensis 373.

Inkinen, M. 2000. Päihdehoitotyö. Tammi, Helsinki.

Saarelainen, R., Stengård, E & Vuori-Kemilä A. 2000. Mielenterveys- ja päihdetyötä ja kumppanuutta. WSOY, Porvoo.

Välimäki, M., Holopainen, A. & Jokinen, M. 2000. Psykiatrinen hoitotyö muutoksessa. WSOY.

www.finlex.fi. (Mielenterveyslaki ja -asetus, Päihdehuoltolaki)

www.mielenterveysseura.fi

www.päihdelinkki.fi

www.stakes.fi

08HMRK HOITAMINEN MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSKYSYMYKSISSÄ SEKÄ KRIISISSÄ 4OP (108 t)**Sisältö**

Mielenterveys- ja päihdetyön kehittämissaasteet. Mielenterveys- ja päihdetyötä ohjaava lainsäädäntö. Yhteistyösuhde asiakkaan ja hänen perheensä kanssa sekä verkostotyö. Ryhmät ja yhteisöllisyys hoitokeinoina. Oma persoona hoitovälineenä, sen kehittymisestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen.

08KLIINPS06 KLIININEN PSYKOLOGIA JA SOSIAALITYÖ 1 OP (27 t)**Sisältö**

Kliinisen psykologian näkökulma mielenterveyteen ja sairastumiseen, psyykkiset kriisit ja niistä selviytyminen, kliinisen psykologian sovellusmahdollisuudet ja hoitosuhteen psykologia, sosiaalityö mielenterveystyön kentässä.

KRIITTISESTI SAIRAAAN TAI PERIOPERATIIVISEN POTILAAN HOITOTYÖ 5 OP (135 t)**Osaamistavoitteet**

Opiskelija

- tuntee kriittisesti tai äkillisesti sairastuneen potilaan tai toimenpiteeseen tulevan potilaan hoitopolun ja muodostaa kokonaiskuvan hoitoprosessista
- tunnistaa yleisiä peruselintoimintojen häiriöitä sekä osaa tarkkailla ja hoitaa äkillisesti sairastunutta, kirurgista ja gynekologista potilasta
- osaa hoitaa potilasta tavallisimpien toimenpiteiden yhteydessä
- tuntee äkillisesti sairastuneen ja toimenpiteeseen tulevan potilaan infektoriskit ja osaa ennaltaehkäistä niitä sekä toteuttaa potilaan hoitoa aseptiikan periaatteita noudattaen.
- ymmärtää mitä kriittisesti sairastuminen tai toimenpiteeseen joutuminen merkitsee potilaalle ja hänen perheelleen
- osaa kohdata potilaan ja hänen perheensä, toimien eettisesti, moni ammatillisesti ja tutkimustietoa hyödyntäen

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op
Työikäisen ja ikääntyneen hoitotyö eri toimintaympäristöissä 11 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus
Pbl –työskentely
Harjoitukset (2 op)
Verkko-opetus

Arviointi asteikolla 1-5 (Perioperatiivisen potilaan hoitotyö, kriittisesti tai äkillisesti sairastuneen potilaan hoitotyö)

Arviointi asteikolla hyväksytyt/hylätyt (Katastrofi- ja kriisipsykologia)

Opiskelumateriaali

Perioperatiivinen hoitotyö:

Eskola, K. & Hytönen, H. 2002. Nainen hoitotyön asiakkaana. WSOY. Porvoo.

Holmia, S, Murtonen, I, Myllymäki, H, & Valtonen, K 2004. Sisätautien, kirurgisten sairauksien ja syöpätautien hoitotyö. WSOY, Porvoo. tai Iivanainen, A., ym. 2001. Sisätauti-kirurginen hoito ja hoitotyö. Kirjayhtymä, Helsinki.

Korte, R., Rajamäki, A., Lukkari, L. & Kallio, A 2007. Perioperatiivinen hoito. WSOY, Porvoo.

Kriittisesti tai äkillisesti sairastuneen potilaan hoitotyö:

Rasku T., Sopanen P. & Toivola T. 1999. Hoitoa ympäri vuorokauden. Ensi- ja polikliininen hoito. WSOY, Porvoo.

Blomster M. ym. 2001. Tehohoitotyö. Tammi, Tampere.

08PERIOP PERIOPERATIIVISEN POTILAAN HOITOTYÖ 2 OP (54 t)

Sisältö

Perioperatiivisen hoitotyön kokonaisuus, kirurgisen ja gynekologisen potilaan hoitotyön erityispiirteet, potilaan hoitotyö ennen toimenpidettä, toimenpiteen aikana sekä toimenpiteen jälkeen, hoitotyö kirurgisen ja gynekologisen potilaan erilaisissa hoitoympäristöissä, aseptinen toiminta perioperatiivisessa hoitotyössä, lääkehoito, hoidon kirjaaminen ja raportointi.

08ÄKIL KRIITISESTI TAI ÄKILLISESTI SAIRASTUNEEN POTILAAN HOITOTYÖ 2 OP (54 t)

Sisältö

Äkillisesti sairastuneen ja tehostettua hoitoa tarvitsevan potilaan hoitotyö, äkillisesti sairastuneen potilaan ja hänen perheensä kohtaaminen ja tukeminen ja polikliininen hoitotyö.

08INTEG-E05 KATASTROFI- JA KRIISIPSYKOLOGIA 1 OP (27 t)

Sisältö

Traumaperäiset stressihäiriöt aikuisilla ja lapsilla, auttajien psykologiset reaktiot, psykososiaalinen tuki ja tuen järjestäminen.

LAPSEN JA NUOREN HOITOTYÖ JA PERHEEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN 5 OP (135 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää lasta odottavan ja vastasyntyneen perheen hyvinvoinnista huolehtimisen ja tukemisen muuttuvassa, monikulttuurisessa yhteiskunnassa ja osaa tunnistaa raskauteen ja synnytykseen liittyviä terveyden edistämistarpeita ja terveysongelmia sekä osaa ohjata ja opettaa erilaisia perheitä

- osaa tukea lasta odottavan perheen vanhemmuutta raskauden ja lapsivuodeajan aikana

- tuntee lapsen iänmukaiset kehitysvaiheet ja osaa soveltaa lasten- ja nuorten hoitotyön auttamismenetelmiä lapsen yksilöllisiin tarpeisiin

- osaa toteuttaa lasten ja nuorten lääke- ja nestehoidon turvallisesti sekä tunnistaa eri-ikäisen lapsen kivun ja hoitaa sitä tehokkaasti

- harjaantuu lapsen ja perheen valmistamisessa tavallisimpiin hoitotoimenpiteisiin ja tutkimuksiin osaa tarkkailla lasta, tulkita havaintoja ja hoitaa lasta yhteistyössä perheen ja muiden ammattihenkilöiden kanssa

- ymmärtää yksilövastuisen hoitotyön merkityksen lapsen ja perheen hoidossa

- tuntee alaikäisen potilaan asemaa koskevan lainsäädännön ja tuntee perheen kehitysvaiheisiin ja lapsen sairauteen tai vammaisuuteen liittyvät taloudelliset tukimuodot

- ymmärtää infektioiden ehkäisyn merkityksen ja toimii aseptisesti

- ohjatussa harjoittelussa opiskelija oppii lapsen ja perheen yksilövastuisena sairaanhoitajana toimimista ja

ymmärtämään moni ammatillisen hoitotiimin merkityksen sekä harjaantuu vanhempien ja sisarusten voimavarojen tukemisessa

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus
Pbl-työskentely
Harjoitukset (1 op)

Tentit

Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali

Ivanoff, P., Kitinoja, H., Rahko, R., Risku, A. & Vuori, A. 2006. Hoidatko minua? Lapsen, nuoren ja perheen hoitotyö. WSOY. Helsinki.

Hopia, H. 2006. Somaattisesti pitkäaikaissairaana lapsen perheen terveyden edistäminen. Toimintatutkimus lastenosastolla. Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Tampereen yliopisto. Tampere.

Laakso, H. 2000. Äidin suru alle seitsenvuotiaan lapsen kuoleman jälkeen. Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Tampereen yliopisto. Tampere.

Niemelä, P., Siltala, P. & Tamminen, T. 2003. Äidin ja vauvan varhainen vuorovaikutus. WSOY. Helsinki.

Paavilainen, R. 2003. Turvallisuutta ja varmuutta lapsen odotukseen. Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Tampereen yliopisto. Tampere.

Koistinen, Paula; Ruuskanen, Susanna & Surakka, Tuuli 2004. Lasten ja nuorten hoitotyön käsikirja.

Kouvalainen, Kauko; Rantanen, Pertti & Uhari, Matti (toim.) 2001. Lapsi ja lääke. Helsinki: Duodecim.

08LANUTUK LAPSEN JA NUOREN HOITOTYÖ JA PERHEIDEN TUKEMINEN 4 OP

Sisältö

Lasta odottavan perheen tukeminen. Lasten ja nuorten hoitotyön erityispiirteet, lääke- ja nestehoidon toteuttaminen, yksilövastuinen hoitotyö, perheen voimavarojen tukeminen lapsen sairastaessa, valmistaminen toimenpiteisiin, kivun tunnistaminen ja hoito, lasten kaltoinkohtelu. Normaaliraskauden seurannan ja säännöllisen synnytyksen ja lapsivuodeajan pääperiaatteet, perheen ohjaaminen ja vanhemmuuteen tukeminen.

Perhehoitotyö, sairaan lapsen ja nuoren hoitotyön prosessi, leikki hoitotyön menetelmänä, lapsen ja nuoren valmistaminen tutkimuksiin ja toimenpiteisiin, lasten lääkehoidon erityispiirteet, lapsen ja nuoren kivun hoito, lapsen kuoleman kohtaaminen ja perheen tukeminen, yksilövastuinen hoitotyö, valmistaminen toimenpiteisiin, lasten kaltoinkohtelu.

08NAISEK NAISEN HOITOTOTYÖ JA SEKSUAALITERVEYDEN PERUSTEET 1 OP

Sisältö

Äitiyshuolto, naisen ja miehen terveys, seksuaaliterveys

Terveyden edistäminen 6 op (162 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- syventää ymmärrystään terveyden edistämisestä hoitotyössä ja voimavaralähtöisestä terveysneuvonnasta
- osaa ohjata asiakkaitaan (yksilöt, perheet ja yhteisöt) terveyteen ja hyvään vointiin liittyvissä elintapavalinnoissa
- osaa hankkia tietoa väestöä uhkaavista alueellisista, kansallisista ja maailmanlaajuisista terveysriskeistä, ja tuntee keinoja näiden riskien vähentämiseksi.
- perehtyy väestön ja väestöryhmien terveyteen ja niihin vaikuttaviin tekijöihin sekä väestön terveyden edistämisen mahdollisuuksiin
- saa menetelmällisiä valmiuksia yksilön, ryhmän, perheen ja yhteisön terveyden edistämisessä.

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Työikäisen ja ikääntyneen hoitaminen eri toimintaympäristöissä 11 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl –työskentely

tai Hankkeistettu opetus

Verkko-opetus (27 t)

Arviointi hyväksyty/hylätty

Opiskelumateriaali

Aromaa, A. Huttunen, J. Koskinen, S. & Teperi, J. (toim.) 2005. Suomalainen terveys. Duodecim. Helsinki

Jakonen, S. 2005. Terveyttä joka päivä. itäsuomalaisen peruskoulun oppilaiden näkemyksiä ja kokemuksia terveyden oppimisesta. 2005, Kuopion yliopisto. Kuopio

Heikkilä, M. & Roos, M. (toim.) 2004. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukatsaus 2005. STAKES. Helsinki.

Kauhanen, J. Myllykangas, M. Salonen, J. & Nissinen, A. 1998. Kansanterveystiede. WSOY, Helsinki.

Koivisto, T., Muurinen, S., Peipponen, A. & Rajalahti, E. (toim.) 2002. Hoitotyön vuosikirja 2003, terveyden edistäminen. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.

Kyngäs et al 2007. Ohjaaminen hoitotyössä. WSOY.

Luoto, R., Viisainen, K. & Kulmala, I. (toim.). 2003. Sukupuoli ja terveys. Vastapaino, Tampere.

- Ojanen Sinikka. 2006. Ohjauksesta oivallukseen. Ohjausteorian kehittäjä. Yliopistopaino.
- Pender, N, Murdaugh, C & Parsons M 2001. Health Promotion in Nursing Practice ,4th Edition, by Appleton & Lange. Stamford, Connecticut.
- Pennington Donald C. 2005. Pienryhmän sosiaalipsykologia. Yliopistokustannus/ Gaudeamus Kirja.
- Pietilä, A-M., Hakulinen, T. ym. 2002. Terveiden edistäminen, uudistuvat työmenetelmät. WSOY.
- Pietilä, A-M. Vehviläinen-Julkunen, K, Haaranen ,A & Länsimies-Antikainen, H (toim.) 2006. Näkökulmia preventiivisen hoitotyön tutkimukseen.
- Savola, E & Koskinen-Ollonqvist, P. 2005. Terveiden edistäminen esimerkein. Käsitteitä ja selityksiä. Terveiden edistämisen keskus.
- Sirviö, K. 2006. Lapsiperheiden osallisuus terveyden edistämässä - mukanaolosta vastuunottoon.
- Torkkola, S. (toim.) 2002. Terveysviestintä. Tammi. Helsinki.
- Vertio, H. 2003. Terveiden edistäminen. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.
- Ajankohtaiset artikkelit
www.ktl.fi
www.terveys2015.fi

08TERED TERVEYDEN EDISTÄMINEN 4 OP (108 t)

(Tarjotaan joko suomenkielisenä tai englanninkielisenä toteutuksena)

Sisältö

Väestön terveys; terveyttä uhkaavat tekijät; terveyden edistämisen perusteet.

08HEALO05 HEALTH PROMOTION 4 OP (108 h)

Objectives

Students will enhance their understanding of the promotion of health and of factors promoting and threatening public health. Student will come to appreciate the importance of choice of living habits for health and well-being for the individual, the family, the organisation and indeed for the environment. Students will know the most important diseases and risks to Finnish and global public health, likewise the guidelines on them for the care of public health.

Content: Global health situation, national diseases, health behaviour, models and means of health promotion, preventative and screening studies.

Mode of completion and evaluation

E-learning (54 h)

Problem based learning (54 h)

Evaluation: passed/failed

TERVEYDEN EDISTÄMISEN MENETELMÄT 2 OP (54 t)

Sisältö

Terveiden edistämisen menetelmien käytön perusteet yksilön, ryhmän, perheen ja yhteisön terveyden edistämässä

Terveydenhoitotyö 27 op

YKSILÖN, PERHEEN JA YHTEISÖN TERVEYDENHOITOTYÖ I 7 OP (189 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tuntee äitiyshuollon ja lastenneuvolatyön peruseräatteen sekä siihen liittyvän moni ammatillisen yhteistyön.
- osaa soveltaa kulttuurilähtöisen hoitotyön periaatteita äitiys- ja lastenneuvolatyössä
- osaa yksilöllisesti tukea lasta odottavan perheen hyvinvointia, vanhemmuuteen kasvua ja voimavaroja sekä yksilö- että perhevalmennustilanteissa.
- hallitsee normaalin raskauden ja lapsivuodeajan hoidon sekä äidin ja sikiön voimien seuranta- ja seulontamenetelmät sekä niihin liittyvän ohjauksen.
- osaa ennaltaehkäistä ja tunnistaa raskauteen ja synnytykseen liittyviä riskitekijöitä ja osaa hoitaa ja ohjata jatkohoitoon erityistukea ja erityistarkkailua vaativat äidit ja perheet.
- hallitsee vastasyntyneen tarkkailun ja hoidon
- osaa arvioida ja tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä elintapojen ja ympäristön merkitystä kasville sekä tunnistaa lapsen terveyden sekä sosiaalisen ja psyykkisen kehityksen riskejä ja häiriöitä ja osaa puuttua niihin riittävän varhain.
- hallitsee kehityksen eri osa-alueiden seuranta- ja seulontamenetelmät lastenneuvolatoiminnassa.
- osaa arvioida lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta sekä perheen kykyä toimia turvallisena kasvuympäristönä.
- osaa arvioida ja tukea lapsen ja hänen perheensä voimavaroja sekä tukea vanhempia vanhemmuuteen kasvussa
- osaa tukea vanhempia lasten ravitsemukseen liittyvissä kysymyksissä.
- hallitsee neuvolaikäisen rokotustoiminnan ja osaa toimia asiantuntijana rokotuksiin liittyvissä kysymyksissä.
- ymmärtää lapsen ja nuoren fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kehityksen ja perehtyy sosiaalipedagogisen työn perusteisiin ja mahdollisuuksiin terveydenhoitotyössä

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op
 Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op
 Työikäisen ja ikääntyneen hoitaminen eri toimintaympäristöissä 11 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktiivoiva opetus
 Pbl- perusryhmäistunnot
 Harjoitukset
 Tentti
 Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali

Armanto, Annukka & Koistinen, Paula (toim.) 2007. Neuvolatyön käsikirja. Helsinki: Tammi. (soveltuvin osin)
 Broberg, Anders; Almqvist, Kjerstin & Tjus, Tomas 2005. Kliininen lapsipsykologia. Helsinki: Edita.
 Hasunen, Kaija ym. 2004. Lapsi, perhe ja ruoka : imeväis- ja leikki-ikäisten lasten, odottavien ja imettävien äitien ravitsemussuositus. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2004:11. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, terveysosasto: Edita. Myös verkkojulkaisuna:
<http://www.stm.fi/Resource.phx/publishing/store/2004/09/pr1095673148360/passthru.pdf>
 Hietanen, Raija 2006: Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen lastenneuvolassa. Neuvolatyön kehittämis- ja tutkimuskeskus. Myös verkkojulkaisuna:
http://www.neuvolakeskus.fi/resources/neurolapaivat/2006/tiivistelma_hietanen.pdf
 Imeväisikäisen lapsen ruoka 2004. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2004:17. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, Edita. Myös verkkojulkaisuna:
<http://www.stm.fi/Resource.phx/publishing/store/2005/05/pr1115975364476/passthru.pdf>
 Isä neuvolassa –työvälineitä ja ajatuksia vauvaa odottavien ja hoitavien isien kanssa työskenteleville. Sosiaali- ja terveysministeriön tasa-arvojulkaisuja 2001:8. Helsinki. Sosiaali- ja terveysministeriö, Edita.
 Kronqvist, E-L, Pulkkinen, M-L. 2007. Kehityopsykologia : matkalla muutokseen. Helsinki: WSOY.
 Kurki, Leena, 2000. Sosiaalikulttuurinen innostaminen. Muutoksen pedagogiikka. Vastapaino. Tampere.
 Lastenneuvola lapsiperheiden tukena : opas työntekijöille 2004. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2004: 14. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. – Myös verkkojulkaisuna:
<http://www.stm.fi/Resource.phx/publishing/store/2004/10/pr1098955086116/passthru.pdf>
 Lyytinen, P., Korkiakangas, M.& Lyytinen, H.(toim.) 1995. Näkökulmia kehityopsykologiaan. Kehitys kontekstissään. Porvoo. WSOY.
 Nohynek, Hanna ym. (toim.) 2005. Rokottajan käsikirja. Helsinki: Duodecim : Kansanterveyslaitos. Myös verkkojulkaisuna: http://www.ktl.fi/portal/suomi/julkaisut/oppaat_ja_kirjat/rokottajan_kasikirja/
 Nohynek, H., Pekkanen, E., Turtiainen, P., Kainulainen, K. 2007. Matkailijan terveysopas. Duodecim. Helsinki:Kansanterveyslaitos
 Perttu, Sirkka 2004. Naisiin kohdistuva parisuhdeväkivalta ja sen seulonta äitiys- ja lastenneuvolassa. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä, 2004, 6. Helsinki : Sosiaali- ja terveysministeriö. Myös verkkojulkaisuna:
<http://www.stm.fi/Resource.phx/publishing/store/2004/12/pr1104480484516/passthru.pdf>
 Sinkkonen, Jari & Kalland, Mirjam (toim.) 2001. Varhaiset ihmissuhteet ja niiden häiriintyminen. Helsinki: WSOY.
 Tartuntaudit Suomessa 2006, verkkojulkaisu ktl.fi

08NEU NEUVOLATYÖ PERHEEN HYVINVOINNIN TUKENA 5 OP (135 t)

Sisältö

Äidin ja sikiön seuranta ja seulontamenetelmät; raskauden aikainen terveysneuvonta; raskauden ajan riskitekijöiden ennaltaehkäisy; lapsivuodeajan hoito ja ohjaus; parisuhde ja seksuaalisuus; Lastenneuvolan seuranta ja seulontamenetelmät; lapsen normaalin kehityksen tukeminen ja arviointi; fyysisen, sosiaalisen, psyykkisen ja kehityksen riskien tunnistaminen ja niihin puuttuminen; terveellisen ravitsemuksen tukeminen; lapsen ja vanhemman välisen vuorovaikutuksen tukeminen; perheen omien voimavarojen tukeminen; moni ammatillinen yhteistyö; Perheen hyvinvoinnin ja vanhemmuuteen kasvun tukeminen perheen siirtymävaiheessa, kulttuuriset näkökulmat ja siirtymävaiheen elämänhallintaan liittyvät seikat huomioiden.

08KESOPE KEHITYSPSYKOLOGIA JA SOSIAALIPEDAGOGIIKKA 1 OP (27 t)

Sisältö

Lapsuuden, nuoruuden ja vanhemmuuden psykologiaa: lapsen äänmukaiset kehitysvaiheet ja niissä lapsen ja perheen tukeminen; varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen; sosiaalipedagogisen ajattelun ja toiminnan teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita ja käytännön sovelluksia

08TARROK TARTUNTATAUTIEN EHKÄISY JA ROKOTUSTOIMINTA 1 OP (27 t)

Sisältö

Tartuntataudit ja niiden ehkäisy, yleinen rokotusohjelma ja asiakkaan ohjaaminen, matkailijan rokotukset, erityisryhmien rokottaminen.

YKSILÖN, PERHEEN JA YHTEISÖN TERVEYDENHOITOTYÖ II 12 OP (324 OP)**Osaamistavoitteet****Opiskelija**

- ymmärtää koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tavoitteet ja mahdollisuudet oppilaiden ja kouluyhteisön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja tutustuu koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelu- ja tukijärjestelmiin, yhteistyökumppaneihin ja verkostoihin
- hallitsee koulu- ja opiskeluterveydenhuollon erilaisia yksilö- ja yhteisölähtöisiä terveydenhoitotyön menetelmiä
- ymmärtää erilaisen vammaisuuden syitä ja vammaisuudesta johtuvia toiminnan rajoitteita ja osaa tukea vammaisen ja hänen perheensä terveyttä ja hänen itsenäistä selviytymistään.
- tuntee työterveyshuolto- ja työturvallisuuslainsäädännön, muut keskeiset työterveyshuoltoa ohjaavat säädökset sekä työterveyshuollon korvausjärjestelmän ja osaa toimia niiden mukaisesti
- tuntee hyvän työterveyshuoltokäytännön sekä työterveyshuollollisesti painotetun sairaanhoidon
- tunnistaa työympäristön fyysikaalisia, kemiallisia ja biologisia altisteita ja fyysisiä ja psykososiaalisia kuormitustekijöitä ja osaa arvioida niiden merkitystä työntekijän ja työyhteisön terveydelle ja hyvinvoinnille
- tutustuu työpaikkaselvityksiin ja terveystarkastuksiin osana työterveyshuollon toimintoja sekä tutustuu työterveyshuollon moni ammatillisiin työryhmiin, tiimeihin ja verkostoihin
- tietää keskeiset työperäiset sairaudet ja ammattitaudit ja kykenee arvioimaan niiden merkitystä työntekijöiden terveydelle sekä motivoi työntekijöitä ja työyhteisöjä niiden ehkäisyyn
- ymmärtää yksilöiden ja eri yhteisöjen voimavaroja ja osallistumismahdollisuuksia terveydenhoitotyössä ja harjaantuu toimimaan yhteisölähtöisesti ja yhteistyössä yhteisön jäsenten kanssa koko väestön, erityisesti riskiryhmien, vähäosaisten ja syrjäytyneiden terveyden edistämiseksi
- ymmärtää terveyteen vaikuttavien ympäristö- ja yhteisötekijöitä sekä kestävä kehityksen perusteita ja hallitsee ympäristöön ja yhteisöihin vaikuttavia terveyttä edistäviä työmuotoja

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Pbl –perusryhmäistunnot

Harjoitukset

Seminaari

Opintokäynnit

Kirjallinen tuotos

Tentti

Arviointi asteikolla 1-5

Arviointi asteikolla hyväksytty/hylätty (Vammaistyö ja terveyden edistäminen)

Opiskelumateriaali

Antti-Poika, Mari, Martimo, Kari-Pekka & Husman, Kaj (toim.) 2006. Työterveyshuolto. Helsinki. Duodecim

Ehkäisevän sosiaali- ja terveystieteiden verkostolehti. EST 2/04. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmat

Hyyppä M. 2002. Elinvoimaa yhteisöstä. Sosiaalinen pääoma ja terveys. Ps- kustannus. Otavan kirjapaino oy. Keuruu

Hyyppä M. 2005. Me- hengen mahti. Ps- kustannus. Otavan kirjapaino oy. Keuruu

Järvikoski, Aila, Härkäpää, Kristiina 2004. Kuntoutuksen perusteet. WSOY. Helsinki

Kaipio K. 1995. Yhteisöllisyys kasvatuksessa. Jyväskylän yliopisto

Kaski, M(toim), Manninen A, Mölsä, P & Pihko, H 2008 .Kehitysvammaisuus WSOY.

Kettunen et al 2006. Kuntoutumisen mahdollisuudet. WSOY.

Kouluterveydenhuolto. Hki. Duodecim (soveltuvin osin).

Malm et al 2006. Esteistä mahdollisuuksiin. WSOY

Manninen, Pirjo, Laine, Vappu, Leino, Timo (toim.) 2007. Hyvä työterveyshuoltokäytäntö. Helsinki. STM.

Työterveyslaitos

Mussala- Rauhamaa ja Jaakkola. 1993. Ympäristöterveyden käsikirja. Duodecim. Gummerus

Murto K. 1997. Yhteisöhoitoon suuntauksia. Jyväskylän Koulutuskeskus Oy. Gummerus oy

Parviainen, Pelkonen (toim.).1997. Yhteisöllisyys – avain parempaan terveyteen, työvälineitä hoitotyöhön. Stakes.

Raportteja 217. Saarijärvi

Pietiläinen, E & Seppälä, H. 2003. Palveluohjaus asiakastyössä ja organisaatiossa. Kehitysvammaliitto

Pönkä. 2006. Terveydensuojelu. Helsinki: Suomen ympäristöterveys

Rautio, Maria 2004. Muuttuva työelämä haastaa työterveyshuollon kehittämään menetelmiään ja osaamistaan – työterveyshuollon menetelmien kehittäminen moni ammatillisena oppimisprosessina. Väitöskirja Oulun yliopisto.

Helsinki. Diakonia-ammattikorkeakoulu.

Roivainen Irene, Nylund Marianne, Korkiamäki Riikka ja Raitakari Suvi (toim.). 2008. Yhteisöt ja sosiaalityö.

Kansalaisen vai asiakkaan asialla. Ps- kustannus

Räty, Tapio. 2003. Vammaispalvelut: vammaispalvelujen soveltamiskäytäntö. Helsinki. Kynnys.

Stakes. 2002. Kouluterveydenhuolto 2002. Opas kouluterveydenhuollolle, peruskouluille ja kunnille. STM ja Stakes,

Stakes oppaita 51. (myös www.stakes.fi/verkkojulkaisut/muut/oppaita51_2002.pdf)Stakes. Kouluterveyskysely. <http://info.stakes.fi/kouluterveyskysely/>

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen kuntaliitto. 2004. Kouluterveydenhuollon laatusuositus. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2004:8

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2006. Opiskeluterveydenhuollon opas. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2006/12 (www.stm.fi)

Tapaninen ym. 2002. Ympäristö ja hyvinvointi. Stakes. Wsoy

Terveydensuojelulaki 1994/763 ja -asetus 1994/1280

08KOULOP KOULUIKÄISEN JA OPISKELIJAN TERVEYDENHOITOTYÖ 4 OP (108 t)

Sisältö

Yhteisöllähtöinen koulu- ja opiskeluterveydenhoitotyö; kouluikäisen lapsen, nuoren ja opiskelijan terveys ja sen muutokset ja terveydenhoitotyön menetelmät.

08VAM VAMMAISTYÖ JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN 1 OP (27 t)

Sisältö

Vammaishuollon kokonaisuus; terveydenhoitajana vammahuollossa; hoitotyön auttamismenetelmät ja vammaisen terveydenedistäminen sekä itsenäisen selviytymisen tukeminen; vammautumisen aiheuttama kriisi yksilössä japerheessä.

08TTTT TYÖIKÄISEN TERVEYDENHOITOTYÖ, TYÖTERVEYSHUOLTO JA TYÖLÄÄKETIEDE 4 OP (108 t)

Sisältö

Työterveyshuoltoa ohjaava lainsäädäntö ja valtakunnalliset ohjeet, työn ja ihmisen väliset suhteet, työpaikkaselvitys ja toimintasuunnitelma, terveystarkastukset työterveyshuollossa, yksilön ja työyhteisön terveyden ja työkyvyn edistäminen, altisteet, korvauskäytännöt.

08YYT YMPÄRISTÖN JA YHTEISÖN TERVEYDENHOITOTYÖ 3 OP (81 t)

Sisältö

-Ympäristöterveydenhuolto ja kestävä kehitys, ympäristön ja yhteisön merkitys terveydelle ja hyvinvoinnille, elinympäristöperäiset terveysriskit, yhteisöanalyysi ja yhteisödiagnosi moni ammatillisena yhteistyönä, yhteisö terveydenhoitajan asiakkaana terveyden edistämistyössä ja yhteisöllähtöisiä terveyden edistämisen menetelmiä, vertaistuki ja vapaaehtoistyö.

Arviointi hyväksytyt/ hylätyt

YHTEISKUNNALLINEN TERVEYDENHOITOTYÖ 8 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää terveyden edistämisen valtakunnallisia ja alueellisia poliittisia linjauksia ja vaikuttamismahdollisuuksia
- syventää valmiuksiaan toimia väestön terveyden tasa-arvon edistämiseksi ja terveyserojen vähentämiseksi
- syventää valmiuksiaan toimia muuttuvassa yhteiskunnassa ja erilaisissa kulttuuriympäristöissä ja pohti ammattieettisiä erityiskysymyksiä terveydenedistämisen näkökulmasta
- osaa ennakoida toimintaympäristön muutoksia ja vaikutuksia yksilön, perheen ja yhteisöjen terveyteen ja hyvinvointiin ja toimia ammatillisesti muutostilanteissa
- osaa käynnistää, toteuttaa ja arvioida terveyden edistämisen hankkeita elämänsä eri vaiheisiin liittyviin terveyshaasteisiin yksilö- ja yhteisötasolla
- osaa nimetä ja arvioida kehittämishaasteita ja valmiuksiaan valitsemallaan terveydenhoitotyön alueella
- tuntee yleisimmät hoitotyön johtamismallit ja osaa toimia tiimin sekä erilaisten kehittämistyöryhmien johtajana yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa
- tuntee työhyvinvointiin liittyvät tekijät ja tietää miten työhyvinvointia edistetään
- tuntee laatutyöskentelyn periaatteet ja osaa edistää hoitotyön laatua ja vaikuttavuutta
- tietää mitä näyttöön perustuvalla hoitotyöllä tarkoitetaan ja osaa kehittää hoitotyön toimintaa tutkimus- ja muuhun näyttöön perustuen
- tuntee sosiaali- ja terveyspoliittiset linjaukset, terveydenhuollon tilastointijärjestelmän sekä rahoitus- ja päätöksentekojärjestelmän.

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön perustana 6 op

Työikäisen ja ikääntyneen hoitotyö eri toimintaympäristöissä 11 op

Suoritustapa ja arviointi

Aktiivoiva opetus

Pbl –perusryhmäistunnot

Seminaarityöskentely

Tentti

Arviointi asteikolla 1-5 (Terveydenhoitaja yhteiskunnallisena vaikuttajana, Johtajuus ja laatuosaaminen sosiaali- ja

terveysalalla)

Arviointi asteikolla hyväksytty/hylätty (Sosiaalipolitiikka)

Opiskelumateriaali

Aromaa, A ym.2005. Suomalaisten terveys. Duodecim

EST, Ehkäisevän sosiaali- ja terveyspolitiikan verkostolehti, 1/03. Johtaminen.

IVA- käsikirja (<http://info.stakes.fi/iva/IV/Oppimateriaali/index.htm>)

Juupajärvi S; Myyry L, Pessa K. 2007. Eettinen herkkyyden ammatillisessa toiminnassa. Tammi. Helsinki

Palosuo, H ym. 2004. Eriarvoisuus ja terveyspolitiikka. Kokemuksia sosioekonomisten terveyserojen kaventamisesta

Ruotsissa, Englannissa ja Hollannissa. STM:n julkaisuja 2004:12

Terveysbarometri 2007. Ajankohtaiskatsaus kuntien ja järjestöjen terveyden edistämiseen. Terveyden edistämisen keskuksen julkaisuja 7/2005.

Savola, E & Koskinen-Ollonqvist, P. 2005. Terveyden edistäminen esimerkein. Käsitteitä ja selityksiä. Terveyden edistämisen keskus.

Terveydenhoitotyötä käsittelevät eri väitöskirjat

08TYV TERVEYDENHOITAJA YHTEISKUNNALLISENA VAIKUTTAJANA 4 OP (108 t)

Sisältö

Terveydenhoitaja väestön terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttajana, terveysviestintä, kansanterveystieteen ja terveyden edistämisen syventäminen, syrjäytymisen ennaltaehkäisyn haasteita terveydenhoitajan työn näkökulmasta, perusterveydenhuollon toimintatapojen kehittäminen ajankohtaisten terveyskysymysten ratkaisemiseksi, terveydenhoitajan työn tulevaisuuden haasteet, rekrytointi, ammattieettiset erityiskysymykset, ajankohtaiset terveysaasteet elämänsä eri vaiheissa ja terveydenhoitotyön kehittämishaasteet tulevaisuudessa.

08JOHTAJ JOHTAJUUS JA LAATUOSAAMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSALALLA 3 OP (81 t)

Sisältö

Johtamismallit ja organisaatioiden toiminta; työhyvinvointi ja työsuojelu; laatuosaaminen ja vaikuttavuus; näyttöön perustuva hoitotyö; sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset linjaukset; tilastointi-, rahoitus- ja päätöksentekojärjestelmät; terveystaloustiede.

08SOPO SOSIAALIPOLITIikka 1 OP (27 t)

Sisältö

Terveyspolitiikan ajankohtaiset haasteet ja toimenpiteet (alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti), muutokset ja ongelmat; yhteiskunnallinen vaikuttaminen; sosiaalipolitiikan ohjausjärjestelmät.

Lääke- ja luonnontieteelliset opinnot 15 op (405 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tuntee ihmisen anatomian sekä fysiologisen toiminnan
- ymmärtää sairauksien etiologiaa
- tunnistaa sairauksien aiheuttamia oireita
- tietää tyypilliset lääke- ja terveystieteelliset hoitokeinot
- tietää eri lääkeaineryhmät, lääkkeiden vaikutukset ja lääkkeiden antotavat

LÄÄKETIETEEN PERUSTEET I, 7 OP (189 t)

08ANFY05 ANATOMIA JA FYSIOLOGIA 3 OP

08KLIIFAR KLIININEN FARMAKOLOGIA 2 OP

08SISTAU SISÄTAUDIT JA TAUTIOPIN PERUSTEET 2 OP

LÄÄKETIETEEN PERUSTEET II, 4 OP (108 t)

08PED07 PEDIATRIA 1OP

08GYNOBS GYNEGOLOGIA JA OBSTETRIikka 1 OP

08PSYK07 PSYKIATRIA 1 OP

08MIKRO07 MIKROBIOLOGIA JA TARTUNTATAUDIT 1 OP

LÄÄKETIETEEN PERUSTEET III, 4 OP (108 t)

08KIRU07 KIRURGIA JA ANATOMIA 2 OP

08ANES07 ANESTESIOLOGIA JA TEHOLÄÄKETIEDE 1,5 OP

08GER07 GERIATRIA 0,5 OP

Suoritustapa ja arviointi

Aktivoiva opetus

Kirjalliset tehtävät

Tentit

Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali

Haglund, B. ym. 1995 tai uudempi. Ihmisen ravitsemus. WSOY, Porvoo.

Hervonen, A. & Pohjolainen, P. 1990. Gerontologian ja geriatrian perusteet. Lääketieteellinen oppimateriaalikustantamo, Tampere.

Mäkelä, O. Vaara, M. & Vaheri, A. (toim.) 1988. Mikrobiologiaa terveydenhuoltohenkilöstölle, WSOY, Porvoo.

Nienstedt, W., Hänninen, O. & Arstila, A. 1984 tai uudempi. Ihmisen fysiologia ja anatomia. WSOY, Porvoo.

Nurminen, M-L. 1998. Lääkehoito. WSOY, Porvoo.

Peltosaari, L. ym. 1995 tai uudempi. Ravitsemustieto. Otava, Helsinki.

Ruikka, I. ym. 1992. Vanheneminen ja sairaudet. WSOY, Helsinki.

Vauhkonen, I. & Holmström, P. 1998. Sisätaudit. WSOY, Helsinki.

www.ravitsemusterapeuttienyhdistys.fi

www.diabetes.fi

www.sydänliitto.fi

www.ktl.fi

Artikkeleita ja muuta aineistoa sopimuksen mukaan.

HARJOITTELU 100 OP (2700 t)

Harjoittelu 80 op + Opinnäytetyö 15 op + Terveydenhoitotyön kehittämistyö 5 op

08HAR106 HARJOITTELU 1 10 OP (270 t)

08HAR206 HARJOITTELU 2 10 OP (270 t)

08HAR306 HARJOITTELU 3 10 OP (270 t)

08HAR406 HARJOITTELU 4 10 OP (270 t)

08HAR506 HARJOITTELU 5 12 OP (324 t)

08HAR606 HARJOITTELU 6 14 OP (378 t)

08HAR706 HARJOITTELU 7 14 OP (378 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa suunnitella ja toteuttaa laadukasta, asiakaslähtöistä hoitotyötä erilaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä opiskeluvaiheen edellyttämällä tavalla
- osaa analysoida ja arvioida toteuttamaansa hoitotyötä
- osaa asettaa itselleen realistisia ammatillisen kehittymisen tavoitteita
- osaa toimia moni ammatillisessa työyhteisössä tiimin jäsenenä

Sisältö

Ohjattu harjoittelu erilaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöissä kotimaassa ja ulkomailla (erikoissairaanhoido, perus-/avoterveydenhuolto, yksityinen sektori, vapaaehtoisjärjestöt, Oppimiskeskus Optiimi); teoreettisen tiedon soveltaminen eri-ikäisten asiakkaiden ja potilaiden hoitamiseen sekä perheiden tukemiseen; työyhteisön jäsenenä toimiminen; oman harjoittelupolun suunnittelu, taitopajatyöskentely ja harjoittelutehtävät.

Harjoittelu yrittäjyyspolulla:

Yrittäjyyspolulla oleva opiskelija voi harjoittelujaksolla yhdistää ammatillisten taitojen kehittämisen yrittäjyyteen liittyvien tietojen ja taitojen oppimiseen. Yrittäjyyspolulla oleva opiskelija voi suorittaa yhden tai useamman harjoittelujakson kummiyrityksessä tai Oppimiskeskus Optiimissa omia asiakasprojekteja ja palveluja / tuotteita kehittäen. Harjoittelun tavoitteena on työn ammatillisen hallinnan kehittämisen ohella lisätä opiskelijan tiedollisia ja taidollisia valmiuksia toimia yrittäjänä. Harjoittelujaksoihin sisältyy opiskelijan ammatillista osaamista, yrittäjämäistä työtettä ja yrittäjyyteen kasvamista edistäviä oppimistehtäviä. Yrittäjäpolulla suoritettujen harjoittelun aikana opiskelijan oppimista ohjaavat kummiyritykseen nimetty henkilökohtainen ohjaaja sekä oppilaitoksen yritysvalmentaja-opettaja. Harjoittelujakson aikana opiskelijalla on myös mahdollisuus tuotteistaa ja kehittää omaan liiketoimintaideaansa liittyviä palveluja ja tuotteita sekä innovoida toteuttaa ja arvioida asiakaspalveluprojekteja.

Edeltävät opinnot

Hoitamisen perustaidot 11 op

Hoitotiede hoitotyön ja terveydenhoitotyön perustana 6 op

Suoritustapa ja arviointi

Harjoittelu

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Opiskelumateriaali

Ohjatun harjoittelun käsikirja.

Opinnäytetyö 15 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa tarkastella työelämän toimintaa, hankkeita, palveluita ja tuotteita tutkimus- ja kehittämisosaamisen periaatteiden mukaan
  - osaa ideoida, valmistella, toteuttaa, arvioida ja julkaista opinnäytetyön ja raportoida sen oman alansa tietoperustan, informaatio-osaamisen ja tieteellisen raportoinnin periaatteiden mukaan
  - osoittaa asiantuntijuutensa oman alansa työelämän tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
  - osaa toimia monialaisessa tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
  - osaa vaikuttaa alueellisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti ihmisten hyvinvointiin sekä sosiaaliseen ja terveelliseen elämiseen tutkimus- ja kehittämistoiminnan kautta
  - ymmärtää opinnäytetyön tuloksena saavutetun uuden tiedon, toiminnan, palvelun tai tuotteen välittömästi hyödynnettävyydestä työelämässä tai hankkeessa
- Ennen opinnäytetyön aloittamista opiskelijalla tulee olla osaamista tai opiskelijan tulee hankkia osaamista todistettavasti opinnäytetyöprosessin aikana ammattiaineissa ja tutkimus- ja kehittämismenetelmistä siten, että hän kykenee soveltamaan osaamistaan opinnäytetyön ideoimiseen, valmisteluun, toteuttamiseen, arviointiin ja julkaisuun. Opiskelijalla tulee olla myös valmiuksia toimia työelämän toimeksiantajien ja hanketoimijoiden kanssa.

08IDE IDEOINTI- JA VALMISTELUVAIHE/SUUNNITELMASEMINAARI 3 OP (81 t)

08TOT TOTEUTUSVAIHE/ESITTELYSEMINAARI 7 OP (189 t)

08ARV JULKAISUSEMINAARI 5 OP (135 t)

Sisältö

Opinnäytetyön ideointi, valmistelu, toteuttaminen, arviointi, julkaiseminen ja hyödyntäminen työelämässä/hankkeessa; tutkimus- ja kehittämisosaamisen soveltaminen; informaatio-osaamisen soveltaminen; tieteellisen raportoinnin soveltaminen.

Suoritustapa ja arviointi

Ohjausryhmätyöskentely

Verkko-opetus

Seminaari (suunnitelma-, esitys- ja julkaisuseminaarit)

Kirjallinen tuotos

Kypsyysnäyte

Arviointi asteikolla 1-5, kypsyysnäyte hyväksytty/hylätty

Opiskelumateriaali

Lahden ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeet

Opinnäytetyön aiheeseen ja tietoperustaan liittyvä lähdemateriaali

08THKEH TERVEYDENHOITOTYÖN KEHITTÄMISHANKE 5 OP (135 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- syventää ja laajentaa kehityshankkeessa tai opinnäytetyön pohjalta ammatillista osaamistaan terveyden edistämisen näkökulmasta

Sisältö:

Kehittämishankkeen suunnittelu, toteutus ja arviointi

Suoritustapa ja arviointi:

Kirjallinen tuotos

Seminaari

Arviointi asteikolla 1-5

Opiskelumateriaali:

Raportin laatimisessa noudatetaan Lamk:n kirjallisia opinnäytetyöstä annettuja ohjeita

Tutkimus- ja kehittämisosaaminen 10 op (270 t)

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa kehittämis- ja tutkimusmenetelmien perusteet
- osaa hankkia ja käsitellä tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvää informaatiota
- osaa valmistautua toteuttamaan opinnäytetyön hankkeen tai työelämän toimeksiantona
- osaa tieteellisen raportoinnin perusteet
- osaa toimia asiantuntijana työelämän tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
- osaa vaikuttaa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti ihmisten sosiaaliseen ja terveelliseen elämiseen tutkimus- ja kehittämisosaamista soveltaen

Sisältö

Kehittämismenetelmät 1

08KEH1 ASiantuntijaosaaminen työelämän tutkimus- ja kehittämistoiminnassa 3 OP

Kehittämismenetelmät 2

08KEH2 Informaatio-osaaminen 1 OP

Kehittämismenetelmät 3

08KEH3 Tieteellinen raportointi 1 OP

- suunnitelmallisuus, tietoperusta, aiheen rajaaminen, kriittinen ajattelu, ongelmanratkaisutaidot ja päätöksenteko tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
- opinnäytetyön eri muodot ja toteuttamistavat
- tutkimus- ja kehittämissuunnitelman rakenne, sisältö ja valmistelu
- työelämään ja hankkeisiin liittyvät toimeksiannot
- monialainen verkostoituminen tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
- eettisyys tutkimus- ja kehittämistoiminnassa
- tiedonlähteet, tiedon rakenne ja arviointi
- suunnitelmallinen tiedonhakuprosessi ja hakustrategiat
- viittauskäytännöt ja standardit
- kirjallinen raportointi: asiateksti, lähteiden käyttö, referointi, argumentointi, kieliasu
- suullinen raportointi: opinnäytetyön esittäminen ja vertaisarviointi

08TUTMEN TUTKIMUSMENETELMÄT 5 OP

08TUT1 Tutkimusmenetelmät 1 2 OP

08TUT2 Tutkimusmenetelmät 2 2 OP

08TUT3 Tutkimusmenetelmät 3 1 OP

- määrällisen ja laadullisen tutkimuksen peruskäsitteet ja erityispiirteet
- tutkimusprosessi ja tutkimuksen rakenne
- aineiston hankinta ja mittaaminen
- mittarit ja niiden luotettavuus
- aineiston käsittely ja analyysi
- tulokset ja luotettavuuden tarkastelu

Suoritustapa ja arviointi

- 1) aktivoivat luennot
- 2) verkko-opetus
- 3) ennakkoseminaarit
- 4) yhteistoiminnalliset harjoitukset
- 5) kirjalliset tehtävät
- 6) itsenäinen työskentely

Arviointi hyväksyty/hylätty

Suoritustavoista ilmoitetaan tarkemmin opintojen alussa.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojen alussa.

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OP (270 t)**Osaamistavoitteet ja sisältö**

Opiskelija syventää tai laajentaa hoitotyön ammatillista tietoaan ja/tai hankkii opinto-ohjelmaansa hoitotyön osaamista täydentävän kokonaisuuden.

Ks. LAMK:n opinto-opas

Edeltävät opinnot

Perusopinnot

Suoritustapa ja arviointi

Suositellaan tehtäväksi erilaisissa hankkeissa Oppimiskeskus Optiimin kautta.

Suoritus ja arviointi ovat opintojaksokohtaisia.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojaksokohtaisesti.

YHTEYSTIEDOT

Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan laitos
Hoitajankatu 3
15850 Lahti
puh. (03) 828 19
faksi (03) 828 2715
Sähköpostit: etunimi.sukunimi@lamk.fi

Koulutusjohtaja Erja Katajamäki (03) 828 2700

HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMA

yliopettaja Hannele Tiittanen
puh. (03) 828 2772
Opintotoimisto
opintosihteeri Pirkko Haavisto
puh. (03) 828 2705
opintosuunnittelija Leena Nietosvuori
puh. (03) 828 2706